

DON BOSKO

SALEZIJANSKI VESTNIK 2

Glasiló za salezijansko družino in prijatelje don Boska

marec–april 2008

4 V SREDIŠČU MLADI

Pomladno prebujanje

Janez Vodičar

10 NAŠ POGOVOR

Kjer je veliko konfliktov, je največ priložnosti za spravo

msgr. Stanislav Hočevar

12 OČE IN UČITELJ

Vzgoja - kompas svetosti

Pascual Chávez

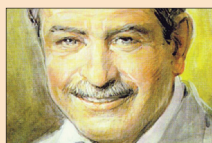
16 STRAN MLADIH

... ko sem našla don Boskov življenjepis

Karmen Jenič
Matjaž Knez

18 SVETLE ZVEZDE SALEZIJANSKE DRUŽINE

Bl. Artemij Zatti

Teresio Bosco

20 PRIČEVALCI VERE

Salezijanski mučenci iz Madrida in Seville

Enrico dal Covolo

31 NAŠI VZORI—MOŽ, KI JE ŽIVEL SANJE

Sprehod s fanti v nebesa

Don Bosko je kot človek mnogovrstne in neutrudljive dejavnosti s svojim življenjem dajal najučinkovitejši nauk, tako da so ga že njegovi sodobniki imeli za odličnega vzgojitelja. Tistih nekaj strani, ki jih je napisal, da bi prikazal svojo vzgojno izkušnjo, ima pomen samo, če jih primerjamo z njegovo celotno dolgo in bogato izkušnjo, ki si jo je pridobil med mladimi.

Zanj vzgajanje vključuje posebno vzgojiteljevo držo in skupek prijemov, ki temeljijo na prepričanju razuma in vere, kar vodi vzgojno dejavnost. V središču njegove usmeritve stoji »pastoralna ljubezen«, ki jo takole opisuje: »Izvrševanje preventivnega sistema sloni na besedah svetega Pavla, ki pravi: Ljubezen je dobrotljiva, je potrpežljiva; vse potrpi, vse prenaša, vse upa in se ne da razdražiti. Ta nagiba vzgojitelja, da ljubi mladega človeka, pa naj bo v kakršnem koli stanju, da ga privede do prave človečnosti, ki se je razodela v Kristusu, da mu da zavest in možnost živeti kot pošten državljan in kot božji otrok. Ta ljubezen pomaga odkrivati in krepiti energije, ki jih svetnik povzema v znanem trinom: razum, vera, ljubeznivost.

Janez Pavel II., Iuvenum Patris, 9.

Foto: A. Hostnik

SALEZIJSKI VESTNIK
dvomesečnik

Glasilo za salezijansko družino
in prijatelje don Boska

Številka 2 | skupna številka 552
Leto 2008 | letnik 81
ISSN 0353-0477

UREDNIK

mag. Marjan Lamovšek

UREJA UREDNIŠKI ODBOR

**mag. Janez Potočnik, Ivan Turk,
s. Marija Žibert, Janez Krnc,
mag. Marko Košnik**

LEKTORIRANJE

Jerneja Kovšca

GRAFIČNA ZASNOVA

Toni Anžlovar & MM

RAČUNALNIŠKI PRELOM

Patricija Belak

DISTRIBUCIJA IN STIKI

mag. Janez Potočnik

IZDAJATELJ

Salezijanski inšpektorat v Ljubljani

ZALOŽBA

Salve d.o.o. Ljubljana

TISK

Tiskarna Schwarz, Ljubljana

Salezijanski vestnik je
l. 1877 ustanovil sv. Janez
Bosko, v slovenskem jeziku
je začel izhajati l. 1904.

Danes izhaja v 56 narodnih izdajah,
v 29 jezikih in v 135 državah.

Darove za vzdrževanje Salezijanskega
vestnika in za druge namene lahko
nakažete na račun, vpišete namen plačila.

Salezijanci | Rakovniška 6 | 1000 Ljubljana

S156 2420 0900 4141 717 sklic 00 06

NASLOV UREDNIŠTVA

Salezijanski vestnik

Rakovniška 6

1000 Ljubljana

telefon: **01/42.73.028**

e-pošta: **vestnik@salve.si**

splet: **www.donbosko.si**

»BISERE IMAŠ V OČEH...

MARJAN LAMOVŠEK, urednik

... *v soncu se blestijo,*« poje Pestner v eni od priljubljenih slovenskih zimzelenih melodij. Takšno prepričanje in vero v dobro v vsakem človeku je imel sv. Janez Bosko; utemeljeno v prepričanju, da je človek ustvarjen »*po Božji podobi*« (prim. 1 Mz 1,27) in da je zato že v samem jedru dober. Čeprav greh in zlo to podobo zasenči ali celo zabriše, je vendarle v vsakem, čeprav še tako nesrečnem – tako sv. Janez Bosko – kaka dobra točka, na čemer je vredno in mogoče graditi. Naloga vzgojitelja je najti to dobro točko, ta biser, in mu pomagati, da se razvije, zablesti. Kakšno odgovorno poslanstvo, tudi za starše! Kako lahko je soditi človeka zgolj po videzu, po zunanosti; pogled v globino pa zahteva napor, pogovor, življenje; vsako čiščenje, kaj šele brušenje bisera, pomeni – rečeno v prisposodbi – odstranjevanje ustaljenega, navad, skratka vsega, kar ne sodi zraven. Če dobre lastnosti in kreposti niso primerno negovane in ohranjane, izgubijo ne samo svoj pomen, ampak tudi učinkovitost.

Prav v dneh, ko prihaja na svetlo ta druga številka Salezijanskega vestnika, v Rimu poteka 26. vrhovni zbor salezijanske družbe. Ob toliko žgočih vprašanjih in temah, ki bi jih ta zbor, ki združuje salezijance z vseh celin, domala iz vseh držav sveta, mogel odpirati in obravnavati, se v svojem naslovu združuje okrog teme in vizije, ki je bila bistvena za don Boska: »Daj mi duše«. Naj se zdi še tako neaktualno ali odsev nekega drugega časa in prostora, je vendarle to najbolj bistveno.

Duša je najbolj dragocen biser vsakega človeka; in če je ta izgubljen, gre vse po zlu. Vse salezijanske strukture, projekti, načrti, vse delo in prizadevanje ima le en namen: rešiti duše. To prizadevanje je don Boskova dediščina; kako jo očistiti in odstraniti z nje vse odvečno in nebistveno, pa ni naloga samo vrhovnega zbora, ampak vsakega, ki je v to poslanstvo na kakršen koli način vključen. Vse to le z enim namenom: da bi vsi biseri v očeh nekoč *v večnem Soncu se blesteli* ...

Marjan Lamovšek

Pomladno prebujanje

BESEDILO: JANEZ VODIČAR; FOTO: JOŽE ŽNIDARŠIČ

Prvo močnejše sonce zvabi na svež zrak številne sprehajalce. Zanimivo jih je opazovati, kako se navdušujejo nad vsako cvetlico, ki jo zagledajo. Prve pomladanske rože izvablajo pri ljudeh pravo veselje. Življenje se vrača, dnevi so vse svetlejši, topleje je in vsi smo prepričani, da gre življenje na bolje. Prav je tako, saj potrebujemo tako svetlobo kot veselje. Brez enega in drugega bi življenje ne samo potemnelo, ampak tudi izgubilo vsak zalet. Ob drobni trobentici pozabimo na hlad in mrak zime. S prvih pomladanskih sprehodov se vračamo polni moči in želje po delu.

Ob velikonočnem praznovanju doživljamo nekaj podobnega. Vsak, ki se vsaj malo prepusti obredju velikega tedna, bo rahlo vzdrgetal ob prepevanju velikonočne aleluje. Da ne govorim o hrani, kako ima na ta dan drugačen okus in kot blagoslovljena še posebno opojnost. Še tako dvomeč kristjan bo v sebi našel v tem času vsaj malo upanja. Kristus prinaša veselje in radost odrešenja, se zavedamo vsi, ki ta dogodek doživljamo v vsej skrivnosti evangelijskega oznanila. Kakor koli že, podobni smo prej omenjenim sprehajalcem. V sebi doživljamo zimo človeške nemoči, ujetosti v greh in nemoč, zato se v vsakem, ki zmore vsaj bežen pogled v lastno hrepenenje, ob oznanilu o moči dobrega nad slabim, življenja nad smrtjo, Kristusa nad trpljenjem, odpira rahel cvet upanja. Ni nam potrebno poznati vseh mogočih razprav o Kristusu, o Svetem pismu, večnosti, da bi se zavedali, kako potrebujemo upanje, ki ga vliva velikonočno jutro.

Morda se nam zdi preprosto predstavljati si, da bi se dalo zapreti sredi zime in bi si rekli, da se to ne bo nikoli končalo, sprijaznimo se s tem in naredimo si to temo in mraz prijeten. Vendar se bodo v nas vedno znova javljale slike pomladi, toplote in svetlobe. Tesnoba, strah in neuspeh nam je, kljub vsem mogočim psihološkim in družbenim zvijačam, pretesen.

Človek v sebi nosi ritem narave. Cvetlica, ki bi jo sredi poletja niti ne opazili, je spomladi deležna velikega veselja. V nas prebuja upanje na ponovno prebujenje. Da smo deležni tega veselja, je potrebna tudi zima, poletje in jesen. Vse leto se steka sredi veselja prvega pomladanskega sončnega popoldneva. In če ta ne bi nikoli prišel, v sebi kljub temu ne bi mogli ubiti hrepenenja po njem.

Kar nekaj jih je, ki se zadovoljijo s kulinarčno ponudbo velike noči. Nič hudega, če so deležni tega, kar nam življenje ponudi v radost in blagoslov. Še bolje, če tudi taki dvomljivci pravijo, da so blagoslovljene jedi boljše. Le da prehitro izgine ta 'boljši', skoraj tako kot iz velikonočne košare hlapijo pirhi, šunka in podobno. Veselje ob prvih zvončkih ni le zaradi njih. V ta trenutek je vključena človekova izkušnja narave skozi vse leto, predvsem pa naše celotno zaupanje v življenje. Kristjanovo veselje ob blagoslovljenih jedilih združuje radost vsega notranjega doživljanja ob dogodku Kristusove zmage nad smrtjo. Za moje srečanje z velikonočnim jutrom je potrebna tudi zima dvoma in utesnjenosti, jesen umiranja in trpljenja, poletje zorenja in dela. Vse to se združuje v en sam trenutek, ki pravi, da naj ne iščem živega med mrtvimi. Spet si lahko dopovedujem, da tako pač mora biti in konec, vendar z iskrenim pogledom vase ne morem zadušiti sanj o človeški pomladi. Zgolj še tako dobra in blagoslovljena hrana velikonočnega jutra ne more potešiti tega mojega hrepenenja po življenju.

Spomladi grem lahko na sprehod in se veselim novega prerojenja ali pa ostanem doma in gledam televizijo ter si ustvarim tako ali drugačno umetno pomlad. Tako tudi v duhovnem življenju lahko sledim veseli aleluji in sporočilu odrešenja Jezusa Kristusa. Odločitev je moja, življenje pa terja vedno znova svoje. Ob Vstalem je pomladno cvetje še posebej dehteče. ■

BLED

EVROPSKA EKIPA SMG V NAČRTOVANJU

V Marijinem domu na Bledu je od 18. do 20. januarja 2008 imela svoje delovno srečanje evropska ekipa Salezijanskega mladinskega gibanja. V ekipi so štirje mladi: Andrea iz Italije, Fernando iz Španije, Luka s Hrvaške in Michael iz Belgije; salezijanec g. Bob iz Anglije, salezijanka s. Marija iz Slovenije ter zastopnika vrhovnih svetov SDB in HMP iz Rima g. Dominic in s. Runita. Načrtovali in zasnovali smo evropsko srečanje salezijanske mladine Confronto, ki bo potekal 11.–16. avgusta 2009 v don Boskovem rojstnem kraju Colle don Bosco, ter 4. evropski zbor salezijanskega mladinskega gibanja, ki bo potekal 3.–5. oktobra 2008 v Španiji, v A Coruna. Obeh dogodkov se bodo udeležili tudi naši mladi. Poleg tega smo pregledali in popravili Statut SMG-ja in se dotaknili drugih tekočih zadev. Sobotni večer smo obiskali inšpektorialno hišo HMP, si ogledali SMC Rakovnik in Ljubljano ponoči.

s. Marija Imperl

CELOVEC

POJOČA PREDSTAVA V SPOMIN DR. CIGANA

V Domu glasbe v Celovcu je v nedeljo, 2. marca, tradicionalna »Koroška poje 2008« oživela spomin na salezijanskega duhovnika dr. Franca Cigana (1908–1971), ki se je ob koncu druge svetovne vojne pridružil ubežnemu valu naših rojakov čez Ljubelj na koroško Vetrinjsko polje. Osrednjo tradicionalno kulturno prireditev je oblikovalo dvanajst sporočilnih

Foto: HMP

Evropska ekipa SMG na Bledu

Foto: J. Zadavac

Koroška poje v spomin dr. Ciganu

enot: nastopi pevskih zborov iz raznih krajev (Celovec, Žitara vas, Sveče, Št. Primož, Gorica, Idrija, Ljubljana Rakovnik).

Prireditev je bila v znamenju Ciganovih nečakinj Marije (skupaj s prof. Jožkom Kovačičem, naslednikom dr. Cigana na slovenski gimnaziji v Celovcu, sta načrtovala celotno prireditev) in Cvetke, pranečaka Klemna in pranečakinje Mirjam (v sočni slovenski izgovorjavi sta z utrinki iz zapisanih besedil zarisovala glasbeni, narodni, pedagoški in duhovniški lik starega strica). V spominsko pevsko revijo se je vključil tudi 40-članski pevski zbor iz župnije Marije Pomočnice, Ljubljana Rakovnik, ki je pod odlično taktirko Žige Godca spomin dostojno počastil z dvema skladbama posebej in z dvema v okviru nastopajočih združenih pevskih zborov. S štirimi Cigano-

vimi samospevi se je ob klavirski spremljavi Nataše Valant v pevsko slavje vključila tudi mezzosopranistka Bernarda Fink Inzko.

Poleg predstavnikov koroškega cerkvenega in političnega življenja (prim. ambasador Republike Avstrije v Ljubljani dr. Valentin Inzko, poslanec evropskega parlamenta Lojze Peterle) so se kulturne prireditve udeležili tudi mnogi salezijanski duhovniki (iz Ljubljane, Maribora, Celja, Št. Primoža) na čelu z muzikologom dr. Štefanom A. Ferenčakom, ki je zastopal inšpektorja slovenskih salezijancev akademika dr. Alojzija S. Snoja.

Pomenljiv je bil odlomek iz poslovnega pisma iz leta 1940, ki ga je Klemen Ban prebral pred nastopom rakovniškega zbora: »Dragi gospod Cigan! Dolgo vrsto let si bil med nami. Zadnja tri leta si bil voditelj našega oratorija.

Foto: arhiv Skale

Skalin tabor v Čepovanu

Foto: P. Beljak

Postne duhovne vaje za mlade 2008

Mi vsi vemo, kaj si storil, kaj si delal med nami. Mi vsi vemo, kaj je bil tebi naš oratorij, kako si se zanj žrtvoval, mučil, zanj trpel, prosjačil, kako si se tudi veselil uspehov svojih fantov in naj je to bilo kjerkoli. Vemo tudi, da vzgojitelja ne naredijo zunanji uspehi. Pravi vzgojitelj je tisti, ki vpliva na mladino po svojem dobrem zgledu, dobri besedi tudi v odsotnosti.

Gospod voditelj! Vsi fantje, ki prebirajo te vrstice, so tega mnenja. Nešteto si jih poznal in spoznal. Nešteto na pravo pot spravil ali vsaj spravljaj. Ti fantje gredo sedaj naprej v življenje. Z močjo tvojega zgleda in tvojih nasvetov si pomagajo. Kot odrasli poštene moške bodo sebi in tudi Tebi v največji ponos.

Naš nepozabni gospod France Cigan! Vrni se čez leto in dan. Pridi, rad pride med svoje fante.

Z veseljem in ponosom boš lahko vedno na tihem premišljeval nad našim, nad svojim oratorijem: moj plug je tod oral! Za vse se ti zahvaljujemo. Obenem pa prosimo: moli za naš oratorij, moli za svoje fante, svoje naslednike, za vse, za vse, ki smo ti dragi. Tako se poslavljamo od Tebe, tako Ti kličemo zadnji: Zbogom.« jz

BLED, CERKNICA, POHORJE POSTNE DUHOVNE VAJE 2008

»... in boste moje priče« (Apd 1,8). S temi svetopi-semskimi besedami papež Benedikt XVI. ob svetovnem dnevu mladih spodbuja mlade, da bi postali Jezusove priče. Od tod je izhajala tudi tema postnih duhovnih vaj za srednješolce in študente, ki so pod vodstvom salezijancev in animatorjev potekale štiri

postne vikende na treh različnih lokacijah (Bled, Cerknica in Pohorje). Naslov priča.si je želel pokazati aktualnost pričevanja in spodbuditi mlade, da »kliknejo« na stran svojega življenja ter postanejo še bolj goreči Jezusovi pričevalci. Program duhovnih vaj je bil kot vsa leta zapolnjen z delom po skupinah, druženjem, pričevanjem, molitvijo križevega pota, sveto mašo in adoracijo. Letošnji glavni pričevalci so bili animatorji, ki so udeležencem spregovorili o svojih izkušnjah pričevanja ter predvsem o tem, kako biti priče v vsakdanjem življenju. Na koncu duhovnih vaj je v srcih mnogih odmevalo spoznanje: tudi jaz sem lahko Kristusov pričevalec! Lahko sem preprosta, toda pomembna priča njegove ljubezni. K. J.

ČEPOVAN SKALO NA POČITNICAH

V času zimskih počitnic smo na Skali pripravili dve možnosti preživljanja prostega časa za udeležence naših rednih programov. Nekaj se jih je odpravilo na tabor. To je večdnevni vzgojni program, ki ga pripravljamo v sodelovanju z dr. Bogdanom Žoržem. Prek raznovrstnih dejavnosti tako mladim pomagamo pri odkrivanju in razvijanju njihovih mnogih sposobnosti, jih učimo kakovostnih medosebnih odnosov in komunikacije, vseživljenjskih opravil, skrbi zase in za skupino, konstruktivnega reševanja konfliktov...

Tokratni tabor je bil v znamenju Eskimov. Bolj kot pester program, ki je zajemal jutranje dviganje zastave, socialne igre, ustvarjalne delavnice, vsakodnevna hišna opravila, družabne večere in še veliko drugega, pa ostajajo v spominu in kot popotnica za

življenje odnosi, ki so se stkali med udeleženci, lepi skupni trenutki, medsebojno sodelovanje in pomoč.

Tisti, ki niso odšli na tabor, pa so se lahko udeležili našega počitniškega programa, ki je potekal na različnih koncih Ljubljane. Tako smo se peš odpravili na Šmarno goro, si ogledali film o Asterixu na olimpijskih igrah, podirali keglje na bowlingu, iskali skriti zaklad na Rakovniku, tekmovali v športnih igrah ... Obiskali smo tudi Slovenski šolski muzej, kjer smo se vrnil v leto 1905. Stroga gospodična učiteljica nas je učila lepega vedenja, pisanja in računstva. Štiridnevno druženje smo zaključil sladko – z vročo čokolado. Obljubili smo si, da se vidimo na pomladnem počitniškem programu, do takrat pa se bomo srečevali v Mladinskem centru Skala na Fužinah, na urah osebnega spremljanja, v telovadnici ... Vi pa nas lahko obiščete na naši novi spletni strani www.skala.salve.si! *Matjaž Knez*

CELJE DON BOSKO–NAŠ SVETNIK

Na lepo zimsko nedeljo, 27. januarja, smo v župniji bl. Antona Martina Slomška v Celju slovesno obhajali praznik svetega Janeza Boska. Sveto mašo je daroval beograjski nadškof msgr. Stanislav Hočevar, pri njej pa so sodelovale mnoge župnijske skupine: otroški pevski zbor, mešani pevski zbor, orkester, veroučenci, člani ŽPS in drugi. Po sveti maši smo na dvorišču ob kozarčku in pecivu še prijetno poklepetali. Popoldan pa smo praznovali še v Salezijanskem mladinskem centru, kjer smo za vse skupine in mlade, ki prihaja-

jo v naš center, pripravili razne igre, organizirali turnir in druge prostočasne dejavnosti. Vsakdo je bil deležen posebne »Don Boskove torte« in drugih dobrot. Obiskal nas je salezijanski višji predstojnik dr. A. Slavko Snoj in z nami nekaj časa praznoval v preprostem in veselem ozračju.

Gašper M. Otrin

LJUBLJANA OBISK SVETOVALKE ZA MISIJONE, S. HERNANDEZ

Sredi letošnjega februarja je slovensko-hrvaško inšpektorijo sester hčera Marije Pomočnice obiskala vrhovna svetovalka za misijone s. Ciri Hernandez. V času, ki ga zaznamujejo množične migracije ljudi iz revnih dežel proti Evropi, nam je spregovorila o tem, kako na ta pojav, ki povzroča težave in stisko tako migrantom, kot prebivalcem dežel, kamor le-ti prihajajo, gledata Cerkev in družba HMP. Opozorila nas je na dokument o Kristusovi ljubezni do migrantov, ki ga je leta 2004 izdal Papeški svet za pastoralo migrantov in potujočih, kjer je jasno navedeno, da Cerkev ni brezbrizna do teh dogajanj, ampak sprejema tovrstne izzive in se trudi prihajati

naproti s konkretno ljubeznijo usmiljenega Samarijana.

V okviru misijonske usmerjenosti naše Družbe nas je seznanila z uresničevanjem predloga, ki je bil sprejet že na zadnjem vrhovnem zboru leta 2002. Misijonskega poslanstva družbe danes ne predstavljajo le misijoni »ad gentes«, ampak postajajo misijoni tudi evropske dežele, kjer se vedno bolj kaže potreba po skrbi za priseljence. Družba si zato prizadeva za osveščanje skupnosti HMP in vzgojnih skupnosti, da bi mogle na primeren način odgovoriti na potrebe teh ljudi, kajti gre za izzive, ki zadevajo ekonomsko, družbeno in kulturno področje. Nenazadnje se osebam, ki iz različnih družbenih kontekstov prihajajo v evropske dežele, odpira tudi možnost - morda edina -, da se srečajo s krščanstvom. Problem množičnih migracij je kompleksen in večplasten.

Družba HMP skuša konkretno odgovarjati na nakazano problematiko z manjšimi večnacionalnimi skupnostmi, ki se posvečajo skrbi za migrante. Medkulturnost postaja tako pot svetosti, saj se iz različnosti prek mnogih težav konkretno učimo, da smo v bistvu

Foto: SDB Celje
Celje, praznovanje sv. Janeza Boska

vsi otroci enega in istega Očeta.

S. Martina Golavšek pa nam je ob tej priložnosti predstavila še stanje migrantov pri nas v Sloveniji.

s. M. Ž.

MURSKA SOBOTA DON BOSKOV PRAZNIK

Don Boskov praznik v Murški Soboti vsako leto privabi veliko otrok, mladih in odraslih, ki imajo radi don Boska in so na tak ali drugačen način povezani s sestrami hčerkami Marije Pomočnice, ki tu delujemo od l. 1991.

Praznično večerno sv. mašo je letos v stolnici vodil mursko-soboški dekan Martin Vöröš ob somaševanju domačega župnika Martina Horvata in duhovnega pomočnika, maestra Marjana Potočnika. Na začetku svete maše so predstavniki skupin in dejavnosti, ki jih vodimo sestre, »odkrili« don Boskovo sliko. Po nagovoru g. dekana, ki je izpostavil nekatere vidike don Boskovega življenja, smo prek dramatizacije in projekcije prisluhnili don Boskovim preroškimi sanjam pri devetih letih in predstavitvi salezijanske družine. Tako smo združili dve temi: poklicanost in družino.

Ob zaključku svete maše je vsaka družina prejela predstavitveno zloženko družbe hčera Marije Pomočnice z molitvijo za pravo izbiro poklica. Prav vsak, od najmlajših do najstarejših, pa je prejel bonbon – saj nekaj sladkega ne sme manjkati na salezijanskem prazniku.

s. Lucija Nastran

LJUBLJANA SREČANJE ANIMATORJEV

V soboto, 12. januarja, je na Rakovniku v prostorih salezijanskega mladinskega centra potekalo letno srečanje animatorjev, ki sodelujejo s sestrami

Foto: arhiv HMP

Don Boskov praznik v Murški Soboti

Foto: arhiv HMP

Srečanje animatorjev, ki delujejo v programih sester HMP

HMP. Tema srečanja je bila Družina – neprecenljiv dar. V uvodnem delu smo se animatorji v molitvi spomnili sedanjih in bodočih družin, se po skupinah predstavili in izvedeli nekaj informacij o evropskem zboru SMG, ki je potekal septembra v Krakovu. Animatorje je pozdravila tudi predstojnica slovenskih salezijank, s. Mojca Šimenc, ki je v svojem nagovoru osvetlila pojem sotrudištva, nato pa so se predstavila še dekleta, ki razmišljajo o tem, da bi postale salezijanke sotrudnice. Osrednji del srečanja je popestril dramski igralec Gregor Čušin, ki je najprej zaigral svojo monodramo Evangelij po Čušinu, nato pa nam je spregovoril o svoji igralski karieri ter o podpori družine, h kateri se po napornem delovnem dnevu z veseljem vrača. Srečanje se je sklenilo s sveto mašo, ki jo je daroval

salezijanec Marko Košnik. Med pridigo je povabil k razmišljanju o poklicanosti in nas spodbudil, da v svojem vsakdanjiku odkrivamo tiste strahove, ki preprečujejo, da bi naredili kakšno pomembno odločitev za prihodnost. Večina animatorjev se je po končanem srečanju vrnila na svoj dom; mogoče je marsikdo po tem dnevu še bolj začutil, kako res neprecenljivi Božji dar je družina, ki nas vzgaja, oblikuje, sprejema in brez katere ne bi bili nikoli takšni, kot smo.

Karmen Jenič

Kjer je veliko konfliktov, je največ priložnosti za spravo

Tokrat smo v uredništvo Salezijanskega vestnika povabili msgr. Stanislava Hočevarja, beograjskega nadškofa in metropolita; predstavil nam je svoje življenje in poslanstvo.

Leta 2000 ste bili imenovani za beograjskega nadškofa. Kako se počutite v večinsko pravoslav- nem okolju?

Smem reči, da zelo dobro – iz več razlogov. Prvič, ker je moj značaj takšen in se navdihuje že pri rimski modrosti *Hic rodus, hic salta* (Kjer si, tam skači); in če me je Bog poslal tja, naj bi bil tam ne z jezo, marveč z veseljem. Drugič: lahko rečem, da me je vedno privlačila duhovnost in bogoslužje vzhoda. Tretjič: navzočnost v Beogradu ali pa v večinsko pravoslavni deželi je na nek način zelo izzivalna. To je dobro, da lahko človek veliko bolj razmišlja in išče vedno nova pota.

Kakšne naloge imate kot beograjski nadškof?

Lahko bi naštel več koncentričnih krogov. Brez dvoma je prva naloga skrb za katoličane: tiste, ki so v Srbiji, predvsem na področju naše beograjske nadškofije. Kot metropolit skrbim tudi za celotno metropolijo, kot predsednik mednarodne škofovske konference pa tudi za katoličane izven meja Srbije. Poleg rednega pastoralnega dela je brez dvoma najpomemb-

Foto: J. Zadravec

Msgr. Stanislav Hočevar, beograjski nadškof in metropolit

nejši ekumenski dialog kot drugi koncentrični krog, tretji koncentrični krog pa je medverski dialog. Seveda je potreben tudi dialog z družbo, v kateri živimo.

Koliko katoličanov je v vaši škofiji?

Okrog 13.000 je tistih katoličanov, s katerimi imamo bolj ali manj redne stike, drugače pa naj bi jih bilo na področju naše nadškofije okrog 30.000. Problem je v tem,

da nimamo v vseh mestih, kjer katoličani živijo, stavbe, cerkve – nimamo prostora torej, kjer bi lahko te vernike zbirali. Marsikdaj se zgodi tako: kjer je stavba cerkve, tam ni več toliko katoličanov, in kjer ni stavbe cerkve, tam so katoličani. Tako da se moramo vedno prilagajati tej konkretni stvarnosti.

Kakšen pa je delež Srbov katoličanov?

Ne bi mogel povedati natančnega

števíla. Zanimivo je, da je veliko katolíčanov Srbov, ki prihajajo iz mešanih zakonov. V Srbiji je zelo veliko narodnostnih manjšin in te gotovo ne morejo vedno ohranjati neke svoje "nesrbske" identitete, zato je zelo veliko mešanih zakonov. Iz takih mešanih zakonov potem prihajajo tudi verniki katolíčani, ki želijo živeti svojo katolíško identiteto. Imamo že nekaj duhovnikov, ki so katolíški Srbi. Trenutno sta v bogoslovju dva bogoslovca, ki sta po poreklu Srba.

Povezava med biti pravoslaven in biti Srb je zelo močna. Biti katolíčan in biti Slovenec – ta povezava pa se je precej razrahljala.

Gotovo. Mogoče vsi pozabljamo, da je Srbija na meji med vzhodom in zahodom. V vseh državah pod vplivom vzhoda, to pomeni Carigrada, je tudi drugačen odnos Cerkev in družbe. Na zahodu je Cerkev vedno zelo skrbela, da je bila samostojna, neodvisna od državnih oblasti v tem smislu, da je lahko svobodno opravljala svoje poslanstvo ob upoštevanju državnih oblasti. Na vzhodu pa je bila simbioza življenja med družbo in Cerkvijo, med oblastjo in Cerkvijo, vedno zelo močna. Iz tega razloga na vzhodu zelo močno povezujejo nacionalno istost in konfesionalno istost. Ker so bili Srbi pod turško oblastjo, so ohranjali svojo identiteto predvsem kot pravoslavni verniki, zato se je ta identifikacija med nacionalno in versko dimenzijo toliko bolj okrepila. Ker je Srbija v tem času izgubila vsakršno politično vodstvo, Cerkev ni bila samo duhovna moč, ampak tudi družbena, kulturna, vsestranska moč srbskega naroda. Zato je razumljivo, da se vsak Srb, četudi morda ni krščen v pravoslavni Cerkvi, na nek način pojmuje za pravoslavnega

vernika, ker je to tisto, kar mu je skozi zgodovino ohranjalo njegovo značilno identiteto.

Seveda na zahodu ta povezava ni več tako močna. Po eni strani je to dobro, po drugi strani pa nevarno. Ko se pri katolíčanih na zahodu rahlja zavest pripadnosti Cerkvi, s tem tudi izgubljajo svojo identiteto. Ko v ljudeh ni več tega čuta pripadnosti občestvu, so v nevarnosti, da se predajo lažni svobodi, individualizmu. Človek brez občestva pa tudi ni več pravi človek.

Kaj pa dialog med katolíško cerkvijo in drugimi pravoslavnimi cerkvami?

Obstaja posebna mešana mednarodna komisija za teološki dialog med katolíško cerkvijo in vsemi pravoslavnimi cerkvami. Ko rečemo vsemi pravoslavnimi cerkvami, vemo, da mislimo na vse avtokefalne cerkve, patriarhate. Ta komisija dobro deluje, zlasti v zadnjem času in na neki način povzema v sebi vse odnose med vzhodnimi in zahodnimi Cerkvami. Na splošno lahko rečemo, da je dialog med katolíško in pravoslavno Cerkvijo v pozitivnem razvoju, seveda pa se porajajo tudi vedno novi problemi. Gre predvsem za proceduralne probleme: kdo lahko koga zastopa, kdo lahko v čigavem imenu govori. Potreben je daljši čas, da se bo videlo, kako bo ta dialog potekal. Kolikor bolj prijetno je z ene strani videti razvoj identitete posameznega naroda ali posamezne avtokefalne Cerkve, toliko bolj se obenem obuja pretekla zgodovina: nastanek prvega Rima, tako imenovanega drugega Rima, Carigrada, tako imenovanega tretjega Rima, Moskve. Različne pravoslavne Cerkve imajo različne poglede bodisi v odnosu do rimskega škofa bodisi v medsebojnem odnosu.

Potrebno je konkretno določiti, kakšno vlogo ima Carigrad v odnosu do vseh drugih pravoslavniških cerkva.

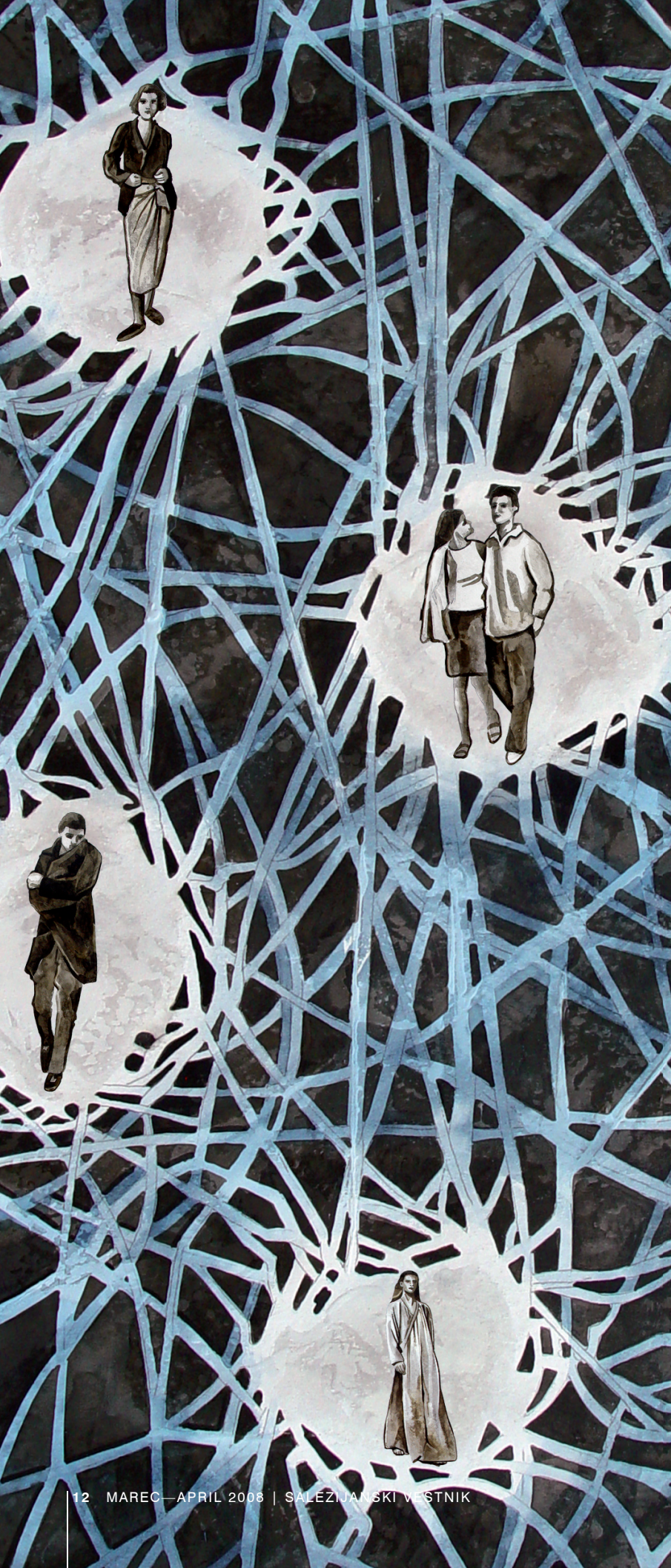
Ste škof salezijanec ...

Jaz sem predvsem salezijanec v tem smislu, da poskušam po svojih skromnih močeh zelo jasno živeti salezijansko duhovnost: v veliki medsebojni povezanosti, občestvenosti, v ljubezni do evarhристije, do Marije, do Cerkve. Drugič: mislim, da je zelo pomembno živeti don Boskov preventivni sistem in torej gledati na vse to, kar bi lahko pospešilo medsebojne odnose. Vedno rad prihajam v Slovenijo, seveda imam vedno premalo časa za tesnejše stike, vendar pa ne mine dan, da ne bi bili v molitvi združeni. Vedno, kolikor največ morem, prebiram vso salezijansko literaturo, ki prihaja iz Slovenije, zanimam se, kje so posamezni sobratje. Voščimo si za god, za praznike; drugače pa vem, da je najtesnejša povezanost z družbo v tem, ko živim v avtentičnem salezijanskem duhu.

Pogrešate Slovenijo?

V Srbiji sem z veseljem, a ne morem živeti svoje identitete, če se vedno znova ne pomlajujem na slovenskem zraku. Vsak stik z domovino mi pomeni predvsem vračanje h koreninam: kolikor močnejše in globlje so, toliko bolj tudi drevo raste. V tem smislu mi zelo veliko pomeni vsak stik, vendar v tem poskušam gojiti skrajno svobodo; to pomeni nobene navezanosti na to, da bi moral zaradi tega zanemarjati druge dolžnosti, ali da bi trpel, če kdaj ne morem iti v Slovenijo takrat, kadar bi si srce želelo.

Pogovarjal se je Klemen Ban.

BESEDILO: dr. PASCUAL CHÁVEZ V.
ILUSTRACIJA: UMBERTO GAMBA

Za don Boska vzgajanje vključuje posebno vzgojiteljevo držo in skupek prijemov, ki temeljijo na prepričanju razuma in vere, ki vodi vzgojno dejavnost. V središču njegove usmeritve stoji »pastoralna ljubezen«. (Oče in učitelj mladine, 9)

vzgoja kompas svetosti

Don Bosko si je prizadeval razvijati, kar je bilo v mladih dobrega; dajal jim je možnost srečevanja s kulturno dediščino; nudil jim je izkušnjo globoke vere; vključeval jih je v družbeno stvarnost, katere del so se čutili prek dela, soodgovornosti za skupno dobro ter prizadevanja za mirno sožitje. Vse to je ubesedil s preprostimi izrazi, ki so jih mladi lahko razumeli in si jih privzeli: dobri kristjani in pošteni državljani, modrost, zdravje in svetost, razum in vera. Začenjal je tam, kjer je bilo mogoče glede na položaj mladih in vzgojiteljeve možnosti. V njegovem oratoriju je bil prostor za igro, otroci so bili sprejeti, ustvarjali so se odnosi; poučeni so bili v veri, učili so se brati in pisati, učili so se delati, poučeni so bili, kako naj bodo vzorni državljani, pogovarjali so se o pravicah, ki so urejale delo rokodelcev in jih skušali izboljšati.

Mladi pogosto tožijo, da danes izobraževanje nemalokrat obide probleme življenja in da usposabljanje za poklic ne upošteva etičnih in kulturnih razsežnosti ter da se vzgoja ne pogloblja v temeljna vprašanja, ampak ostaja zaprta v neposredno. Ker sta življenje in družba postala zapletena, je oseba brez zemljevida in/ali kompasa obsojena na to, da se izgubi ali pa postane odvisna. Toda boleča točka današnje vzgoje je komunikacija: med generacijami zaradi

hitrosti sprememb, med osebami zaradi slabenja odnosov, med ustanovami in njihovimi naslovniki zaradi različnega dojemanja svojega smotra. Komunikacija je zmedena, motena, izpostavljena dvoumnostim zaradi prevelikega hrupa, zaradi mnogoterosti sporočil, zaradi neuglašenosti med oddajnikom in sprejemnikom. Iz vsega tega izhaja nerazumevanje, tišina, omejeno in izbirno poslušanje (*»zapping«*—prestavljanje kanalov), dogovor o nenapadanju zaradi lažnega miru ... Na takšen način je težko svetovati drže, priporočati vedenje, prenašati vrednote. Tudi to se je od don Boskovih časov do danes precej spremenilo. In vendar, od njega prihajajo namigi, ki so v svoji preprostosti dobri, če je le mogoče najti način, kako jih uresničiti. Eden od takšnih je: *»Več se doseže z ljubeznivim pogledom kot pa z mnogimi grajami«*.

Beseda ljubeznivosti, ki danes sicer ni pogosto uporabljena, povzema, kar je don Bosko svetoval za vzgojni odnos. Njen izvir je ljubezen in vzgojitelj odkriva Božji načrt v življenju vsakega mladega človeka in mu pomaga, da bi se ga zavedal in uresničil z enako osvobajajočo in velikodušno ljubeznijo, kot si ga je Bog zamislil. Tako se med vzgojiteljem in vzgajancem poraja odnos, ki mora zoreti in ga zaznamuje prijateljstvo. Le-to se veča z dejanji domačnosti. Ob svojem času spodbudi zaupanje,

ki je vse v vzgoji. Prijateljstvo se izraža na zelo konkreten način, z asistenco. Nesmiselno je povzemati domet salezijanske asistence iz pomena, ki ga tej besedi daje slovar; gre za izraz, ki ga je skovala izkušnja in je poln izvirnih pomenov in prilagoditev. Pomeni fizično navzočnost tam, kjer se otroci in mladi zadržujejo, srečujejo, načrtujejo. Je moralna moč s sposobnostjo razumevanja, spodbujanja in prebujanja. Je tudi usmeritev in nasvet glede na potrebe posameznikov.

Asistenca doseže stopnjo vzgojnega očetovstva, ki je več kot prijateljstvo. Je ljubezniva in vplivna odgovornost, ki vodi in poučuje za življenje ter zahteva red in prizadevanje. Je ljubezen in ljubeznivost. Izraža se v »znati govoriti na srce«. Ne z veliko govorjenja, ampak neposredno; ne razburjeno, ampak jasno. V don Boskovi pedagogiki sta dva primera takšnega govorjenja: beseda za lahko noč in osebna beseda. Dve okoliščini, napolnjeni s čustvenostjo, ki se vedno tičeta konkretnih in neposrednih dogodkov; dva načina govorjenja, ki podajata vsakdanjo modrost in učita umetnost življenja. Tu vidimo, zakaj je don Bosko dosegel svetost s tem, ko je bil vzgojitelj, in zakaj je uspel vzgojiti svete fante, kakršen je bil Dominik Savio. Med svetostjo in vzgojo gotovo obstaja povezava! ■

Gospod, reži in deli!

Spoštovani molivci za duhovne poklice in dragi mladi, ki razmišljate o svojem bodočem poklicu! V minulih tednih so se mnogi mladi s svojimi starši udeležili informativnih dni po raznih šolskih ustanovah v

misel o možnosti redovniškega poklica, je odgovorila, da se je to zgodilo na nekih duhovnih vajah, ko je premišljevala o zgodbi o bambusu ... Isto zgodbo o bambusu sem nedavno prebral na duhovnih vajah za žene.

bus je odgovoril: »Gospod, pripravljem sem. Uporabi me, kakor hočeš.« Gospodarjev glas je postal resen: »Da bi te lahko uporabil, te moram posekati.«

Bambus je vztrepetal: »Posekati? Tvoje najlepše drevo v vrtu?

Foto: P. Belak

upanju, da bodo našli primereno šolo za nadaljevanje svojega izobraževanja. Po slovenskih škofijah in redovnih ustanovah so bili organizirani dnevi »odprtih vrat« z namenom, da bi mladi lahko dobili uvid v življenje in delo v semeniščih in redovnih skupnostih. Ti dnevi so pomembni za mlade, saj se ne morejo odločiti za nekaj, česar ne poznajo.

Pred nekaj meseci je redovnica govorila v oddaji na radiu Ognjišče o svoji redovniški poti. Na vprašanje, kdaj in v kakšnih okoliščinah se je v njej porodila

Pozneje mi je v pogovoru žena – mati rekla: »Zgodba o bambusu me je zelo nagovorila, je zelo poučna za ženo – mater. Je pa tudi poučna za vse, ki se odločajo za duhovniško in redovniško življenje.«

V upanju, da bo zgodba nagovorila še koga, jo dajem v premislek tudi vam.

Zgodba o bambusu

V velikem vrtu je rasel čudovit bambus. Iz leta v leto je bil lepši in večji. Nekega dne se je pred njim ustavil Gospodar in rekel: »Ljubi bambus, potrebujem te!« Bam-

Nikar, prosim, samo tega ne!« Gospodar je odvrnil: »Če te ne posekam, te ne morem uporabiti.« V vrtu je nastala smrtna tišina. Še veter je zadržal svoj dih. Počasi je bambus pripognil svojo čudovito glavo in tiho rekel: »Gospod, če me drugače ne moreš uporabiti, potem me posekaj.« Pa je Gospodar dejal: »Moj ljubi bambus, tudi tvoje liste in veje bom porezal.«

Sonce je skrilo svoj obraz in metulj je preplašeno odletel. Do dna pretresen je bambus dejal: »Pa jih poreži!« »Moj ljubi bambus, še bolj te moram prizadeti. Prerezati te moram in ti iztrgati srce,

če tega ne storim, te ne morem uporabiti.« Bambus se je upognil do tal: »Gospod, reži in deli!«

Tedaj je Gospodar prerezal bambus, odstranil veje in liste, ga prerezal po sredi in mu izrezal sredino. Potem ga je nesel na izsušeno polje v bližini izvira. Tam je po bambusovem deblu napeljal vodo od izvira na polje. Čista, lesketajoča se voda je tekla po razcepljenem bambusovem deblu v kanal in na izsušeno polje ter omogočila bogato letino ...

Spoštovani mlajši in starejši! V letu družine naj se zgodba dotakne naših src. Za srečo v družini in pri opravljanju svojega poklica je potrebno velikodušno darovanje, da v veri, upanju in ljubezni do Boga in bližnjega zmoremo izreči: »Gospod, reži in deli!«

Lep pozdrav z obljubo molitvenega spomina

IVAN TURK, voditelj SMZ

MAREC

Molimo za zakonce, da bi po zgledu Marije in Jožefa ohranjali zakonsko zvestobo in skrbeli za dobro krščansko vzgojo svojih otrok.

APRIL

Molimo za mladr na razpotju, da bi se razsvetljeni z darom modrosti odločili za poklic, kjer bodo lahko uresničili svoje človeško in krščansko dostojanstvo.

MAJ

Mariji, majniški kraljici in kraljici apostolov, priporočimo vse mlade, ki jih Bog kliče v duhovni poklic, da bodo po njenem zgledu izrekli svoj DA z držo: »Gospod, reži in deli!«

MOLITVENI NAMENI

B. Hevel

**zdravje
bolnikov**
prosi za nas

Mati,
morda svet še nikoli ni bil tako bogat
in tako reven obenem,
tako zavzet za svoje zdravje
in obenem tako bolan.

Skrbita nas kariera in ugled,
manj pa poštenje;
služba, denar, avto in hiša,
manj pa ljubezen in zvestoba dani besedi.
Skrbi nas to, kar bi sami radi imeli,
manj pa dobro vseh;
lastno ugodje,
manj pa potrebe drugih.
Skrbi nas zdravje telesa,
mnogo manj pa zdravje duše.

Zdravje, mnogim najvišja vrednota,
pa življenje mnogokrat uničimo, še preden se rodi!
Bolezen, največja nesreča,
pa marsikdo prav prek nje najde Življenje!

O, Mati, zdravje bolnikov, prosi za nas!
Izprosi nam zdravje telesa, še bolj pa zdravje duha!
Izprosi nam spoznanje, kaj nam je v prid in kaj v pogubo,
izprosi nam zdrave družine, zdrav narod in svet!

s. Marija Žibert

V novembru 2007 je bilo na Bledu srečanje salezijanskega mladinskega gibanja. Poleg načrtovanja in razmišljanja o don Boskovi karizmi so udeležencem zbora spregovorili tudi trije pričevalci. Na teh straneh nam bosta svojo izkušnjo don Boska povedala Matjaž in Karmen, oba dolgotletna animatorja salezijanskih programov.

Kakšno je bilo vajino prvo srečanje z don Boskom?

MATJAŽ: Bilo je leta 1988. Kdo bi lahko pozabil tisti velik šotor, ki je stal na travniku pred salezijansko hišo v Mariboru?! Ne vem natanko, kaj smo tisti dan počeli. Vem le, da nas je bilo precej otrok, da so bili tam ljudje dobre volje, z neverjetno pozitivno karizmo, da smo se igrali številne igre ... Tisti dan sva z bratom rekla mami, da želiva še večkrat tja. No, ti salezijanci so me kar pritegnili in kmalu sem v dar dobil strip o don Bosku, pa tudi moja takratna katehistinja je o njem vedela povedati veliko dobrega in lepega. Tako nekako se je vse skupaj začelo. Predvsem mama se je od začetka vpraševala, če so »ta pravi«, ko pa so imeli drugačen pristop, mašo in verouk pa kar v stari hiši, brez cerkve.

KARMEN: Duhovni teden na Uskovnici leta 1997 pod vodstvom salezijancev. Name je s stene gledal en prijazen mož z ljubeznivim nasmeškom – don Bosko. Nato sem v zaprašeni knjižnici nekega starega župnišča našla njegov

življenjepis. Tisti župnik mi ga je z veseljem podaril, takoj ko je videl, kako se mi svetijo oči. Potem je šlo marsikaj v to smer – na Uskovnici sem začela animirati, v svoji župniji, ki takrat ni imela nobene zveze s salezijansko družino, sem se kar na lepem srečala z eno hčerko Marije Pomočnice, na začetku študijskih let sem nenarčtovano dobila stanovanje na Rakovniku, nedaleč od salezijancev in HMP ... Prek vsega tega mi je tudi don Boskov duh počasi lezel pod kožo.

Lahko opišeta svojo pot in rast v salezijanski karizmi?

MATJAŽ: Sprva sem bil ministrant, ne le ob nedeljah, trudil sem se, da bi ministriral tudi kdaj med tednom. V tem času smo veliko hodili na duhovne vikende na Pohorje. Kmalu sem sprejel izziv animatorja mlajšim. Po birmi, ko je precej mojih prijateljev nehala zahajati »k Boskotu«, je mene pričela navduševati mladinska duhovna glasba. V župniji smo imeli ansambel, kjer sem, čeprav precej mlajši, tudi kdaj igral. Takrat smo začinjali tudi z oratorijem, kjer sem se takoj pričel »brusiti« kot animator. V tem času sem imel vse potencialne, da postanem »problematicni mulc«, a sem se raje kot na dvorišču zadrževal pri salezijancih. Sledili so prvi Uskovniški tedni, prve postne duhovne vaje, športni turnirji ... Vseskozi je bil prisoten don Bosko. Njegov zgled, njegove misli, zgodbe njegovega življenja,

tudi njegove slike. Vse to je bil prijeten konglomerat različnih močnih impulzov, doživetij. To te zagrabi in te potem ne spusti, sam se le čudiš ... Don Bosko je res velik! On je »The Best« svetnik! Sprva sem ga spoznaval v duhovnikih, ki so večkrat hodili naokrog brez kolarja, »tiste čudne nune« so z nami igrale »med dvema ognjema« in na koncu je mlad salezijanec vzel v roke kitaro in smo peli. Noro!

KARMEN: Razgibana pot, ni kaj. Sprva sem bila pri skavtih, potem sem pristopila k neokatehumenom, ki sem jim hvaležna za močno krščansko okolje; don Bosko mi je bil vedno »faca«, mnogi salezijanski programi pa so se mi takrat zdeli »kr nekaj«, sama bi šla veliko bolj radikalno med mlade in bi kar preskočila kakšne etape, ki jih mora vsak mlad človek nujno dati skozi. Toda enkrat mi je ena salezijanka rekla pomembne besede: »V naših hišah je zelo pomembna ena stvar, na katero ti vedno pozabljaš; reče se ji vzgoja.« Zame je bil to takrat zelo zoprni pojem. Tisto, kar je počasi, mi je precej tuje. In vzgoja prav gotovo ni ravno hiter proces. Po tistih besedah sem začela postopno doživljati drugačnega don Boska; spoznala sem, da to ni le človek igre in tekanja po igrišču, ampak tudi človek molitve, vzgoje in globokega zaupanja. To spoznavanje je bilo zame zelo dragoceno. Všeč mi je tudi, ker je don Boskova karizma tako svetovna. Kot se počutiš doma, ko vstopiš npr. skozi

vrata slovenske skupnosti sester HMP, se počutiš tudi, ko vstopiš kamorkoli po svetu, kjer one živijo in delajo.

da salezijanci to doživljajo kot nekaj njihovega, nisem čutil tiste prave podpore, ki jo mlad človek potrebuje. Ni bilo ne pohvale

sko se svojim fantom ni bal spregovoriti o smrti, grehu, svetosti, molitvi; na raznih salezijanskih programih pa to kar malo pogrešam. Na to se kar malce pozabi ... kot da je prisoten strah, da bo vse skupaj izzvenelo prerեսno in bo zato mladina odšla.

Kako v prihodnost? Imata kakšne sanje?

MATJAŽ: Vsak ima sanje, mora jih imeti. Konec koncev se je vse skupaj začelo s sanjami ... Vesel bom, če bom lahko to, kar sem prejel in kar sem prej delal iz navdušenja, dajal še naprej v okviru svoje službe. Rad bi s svojim delom, pričevanjem ali celo s svojo glasbo navduševal mlade. Mislim, da je zdaj čas, da jim povem o don Bosku, kot sem ga doživel jaz. Ker je pri mojem delu vedno prisoten njegov vzgojni sistem in ker mi je salezijanska duhovnost domača, mislim, da bom s SMG »podpisal pogodbo za nedolichen čas«. Ne vem sicer, koliko

in v kakšni obliki bom aktiven pri 60-ih, 70-ih letih (če mi jih bo Bog dal doživeti), a zagotovo se bom čutil del SMG, saj bom celo življenje »mlad po srcu«.

KARMEN: Ja, imam sanje, zadnje čase še posebej. Don Bosko je bil res moder; poleg posvečenih mož in žena je poskrbel tudi za laike. Sama res želim ostati povezana s salezijansko družino in v tem duhu stopati proti končnemu cilju. Zato želim v bližnji prihodnosti stopiti na pot priprave za sotrudištvo. ■

Je kakšen kamen spotike na tej poti?

MATJAŽ: Salezijancem sem zelo hvaležen za to, da smo lahko bili ob oltarju s kitaro in svojimi glasovi kot del župnijskega občestva. To je bila priložnost, da smo bili skupaj, da smo bili lahko ustvarjalni, hkrati pa odkrivali neke dobre vrednote in se jih učili živeti. Kritika ni tukaj kot kaka zamera, vendar pa se mi je velikokrat zgodilo, da smo bili deležni številnih spodbud, da nekaj naredimo, ko pa smo to že počeli, nisem čutil,

ne kritike, še manj pa potrditve pripadnosti, da nekaj delamo skupaj.

KARMEN: Na sami poti odkrivanja don Boska in salezijanskega načina sem se v marsikakšno reč obregnila. Hvaležna sem sestram, ki so to moje spotikanje s takim razumevanjem sprejemale in me oblikovale. Kot sem že omenila, je bilo »salezijanstvo« zame sprva sinonim za neko tekanje z mladino po igrišču. Mislim, da te moje predstave niso bile tako neupravičene. Don Bo-

TERESIO BOSCO

bl. Artemij Zatti

Don Bosko je odšel k Bogu leta 1888. Eno leto kasneje je v Boretu pri Reggio Emilia odšel na delo 9-letni deček. Ni vedel, kdo je don Bosko, toda nekega dne mu bodo v Argentini rekli »don Bosko revežev«. Sedaj pa, ne da bi vedel, je doživljal enako trdo izkušnjo Janezka Boska pri Moglijevih. Na veliki kmetiji je bil za hlapčiča. Vstajanje ob treh, kos polente, da jo je žvečil in se popolnoma prebudil, nato na polje. Hlapčič do 16. leta, kjer je moral delati od zore do mraka, upadlega obraza, v strahu, da ga bo pobrala pelagra ali malarija kot toliko drugih dninarjev, umrlih pri 20-ih letih.

Fantu je bilo ime Artemij Zatti. Ko je prišel domov, je slišal, kako sta se oče in mati pogovarjala, da bi šli v Ameriko. Neki stric, ki se je izselil v Bahía Blanco v Argentini, je pisal, da tam more vsakdo, ki ima voljo do dela, živeti dobro. V Italiji pa se je v tistem času dninar le s težavo preživljal.

Leta 1897 (Artemij je imel 17 let) so Zattijevi odpotovali. Bahía Blanca in celotna Argentina je bila v tistih letih polna italijanskih izseljencev.

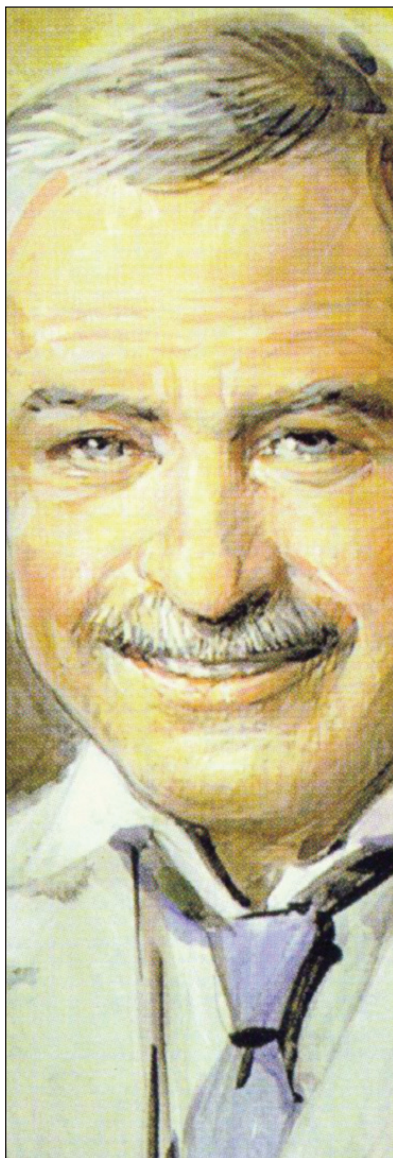
Don Boskov življenjepis in preblisk

Zattijevi so hodili v cerkev, ki so jo vodili salezijanci. Župnik je bil Karel Cavalli. Artemij mu je ob prostem času pomagal pri

urejanju cerkve in ga spremljal pri obiskovanju bolnikov. Župnik Karel mu je dal v roke don Boskov življenjepis, ki ga je prebral v eni sapi. Pa se mu je porodila misel: »Kaj če bi še jaz postal salezijanec?«

Artemij je vstopil v salezijanski zavod v Bernalu blizu Buenos Airesa. Tja je prišel tudi mlad salezijanec, ki ga je napadla jetika. Artemij se je ponudil, da bo zanj skrbel in ga zdravil.

Tudi Artemija, starega 22 let, je zgrabil nenehen kašelj; poslali so ga na zdravljenje v Viedmo. Tam je bil edini salezijanski zavod, ki je imel bolnišnico in lekarno. Misijonarji so jo morali zgraditi pred 14 leti. Mesto so sestavljali kupi revnih barak, kjer se je gnetlo polno pustolovcev, domorodcev in vojakov. Katerakoli bolezen je utegnila biti smrtna, saj je primanjkovalo najosnovnejših zdravil. Salezijanski duhovnik Evasio Garrone je bil bolničar v italijanski vojski, zato mu je mons. Cagliari naročil, naj organizira lekarno. Garroneja so takoj razglasili za »zdravnika«. V lekarni je bilo uvedeno čudno računovodstvo: bogati so za zdravila plačevali dvojno ceno, reveži pa so jih dobivali zastonj. Poleg lekarne je bil hlev. Očistili so ga, razkužili ter vanj postavili posteljo in žimnico. Tako je nastala bolnišnica za bolnike, ki jih ni bilo mogoče zdraviti doma.

Ne bo duhovnik, marveč »zdravnik«

Leta 1908, ko je imel 28 let, je Artemij izpovedal večne zaobljube. Posvetoval se je s predstojniki in dogovorili so se, da ne bo študiral za duhovnika, marveč da bo pomagal Garroneju.

8. januarja 1911 je duhovnik Garrone umrl. Nenadoma se je Artemij Zatti znašel sam na čelu lekarne sv. Frančiška in bolnišnice sv. Jožefa. Da bi bila stvar urejena pred oblastmi, je salezijanski predstojnik najel diplomiranega zdravnika, ki je postal odgovoren pred oblastmi. V resnici pa je bil zdravnik za vse Artemij Zatti, sicer s pomanjkljivo šolsko izobrazbo, vendar z veliko ljubeznijo do vseh bolnikov.

Leta 1913 so se začele uresničevati Artemijeve želje: začeli so zidati novo bolnišnico. Največja težava je bila, kako spraviti skupaj potreben denar, kajti bolnišnica in lekarna sta nadaljevali utečeno upravljanje: kdor ima denar, plača, kdor nima, ne plača. Kadar so bili računi v rdečih številkah, je Artemij zajahal kolo, si posadil na glavo klobuk in šel prosit miloščine. Potrkal je na redke hiše bogatih: »Don Pedro, ali bi posodili Gospodu pet tisoč pezovov?« »Gospodu?« je vprašal presenečen bogati mož. »Da, don Pedro. Gospod je dejal, da kar storimo bolnim, storimo njemu samemu. Kupčija je dobra, če posodimo Gospodu.«

Državna banka je v Viedmi odprla poslovalnico in Zattiju dala številko tekočega računa. Artemij je porabil, kar je bilo na računu, včasih pa več. Nekoč ga je banka poklicala, naj se javi pri njih. Bil je velik neplačan račun, ki ga je bilo treba takoj poravnati, sicer bodo vpisali hipoteko na bolnišnico. Zatti je ostal pred di-

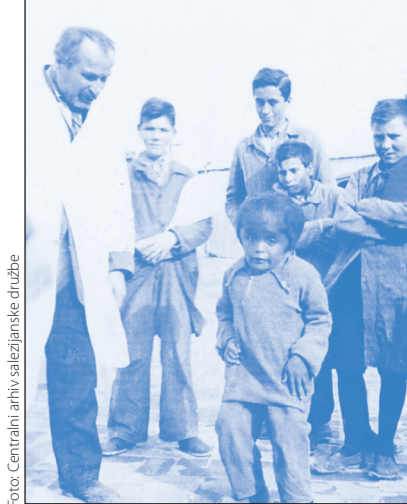

Foto: Centralni arhiv salezijanske družbe

Bl. Artemij Zatti med mladimi

rektorjem banke brez besed. Jokal je, prosil in ni vedel, kaj naj stori. Denarja nima. Vse, kar je imel, so bili novi dolgovi.

Nekdo iz banke je telefoniral škofu mons. Esandiju. Škof je malo zagodrnjal in obljubil, da bo že na kak način poravnal račune. Poklical je svojega vikarja: »Ali imamo kaj v blagajni?« »Denar za tiskanje prihodnje številke škofijskega dnevnika.« »Nesi ga hitro direktorju banke in reši tega ubogega človeka!«

Angel, ki je postal bolničar

Z obžalovanjem je moral Artemij Zatti ugotoviti, da banke »ničesar ne posodijo Gospodu«. Njim gre le za posle in nič drugega. Toda kot nepopoljšljiv kristjan je zaključil: »Oni delajo narobe in ne jaz.« In je nadaljeval na isti način.

Nasproti bolnišnice so odprli pravo lekarno z diplomiranim lekarnarjem. Po zakonu bi se morala lekarna v bolnišnici zapreti. Toda Zatti je vedel, da bodo v novi lekarni morali vsi plačati vse. Reveži ne bodo več imeli zdravil. Dogovoril se je s predstojniki in prebil dneve in noči nad farmacevtskimi knjigami. Nato je šel v La Plato, da bi opravil potrebne izpite. Vrnil se je tudi on z redno diplomom.

In lekarna je lahko v miru ostala v službi revežem. Tolikokrat so mu rekli, naj vodi dvojno računovodstvo. On pa je dejal: »Saj to že delam. V desni žep dajem denar, ki ga prejemam, v levega pa račune, ki jih moram plačati.«

In gledal je navzgor

19. julij 1950. Vodni rezervoar se je pokvaril. V dežju je Artemij Zatti (70 let!) splezal po lestvi, da bi ga popravil. Spodrsnilo mu je, lestev se je nagnila. Padel je in se potolkel po celem telesu, z rano na glavi. Skušal je reči: »Saj ni nič hudega.« Toda sam je vedel, da to ne drži. Staro pohištvo se zdi trdno in večno. Če pa pade samo enkrat, se vse razsuje. In Zatti je čutil, da je star in bolan. Čutil je nenehno bolečino na levem boku in nenehne motnje. Poznal je dovolj medicine, da je rekel: »Tumor na trebušni slinavki. Ne vznemirjajte se, saj ni pomoči.«

Nekdo ga je videl, kako je na tihem jokal. »Vas boli?« so ga vpraševali. On pa: »Ne gre za to. Najhujše je, da sem za staro železo, brez koristi.«

Prosil je za bolniško mazičenje, obnovil je krstne obljube in redovne zaobljube. Nekdo ga je vprašal: »Kako gre?« On pa je čudno odgovoril: »Tja gor!« In pogledal je navzgor.

Gospod je prišel ponj 15. marca 1951. Tisti Gospod, kateremu Artemij Zatti ni samo posodil svojega življenja, ampak mu ga popolnoma daroval.

Papež Janez Pavel II. ga je 14. aprila 2002 razglasil za blaženega.

ENRICO DAL COVOLO

Salezijanski mučenci iz Madrida in Seville

28. oktobra 2007 je bila v Vatikanu razglašena skupina 498 mučencev iz Španije za blažene. Med njimi jih 63 pripada salezijanski družini.

V prvih časih krščanstva se češčenje svetnikov začinja s češčenjem mučencev in njihovih posmrtnih ostankov.

Kasneje, začevši zlasti s »konstantinskim preobratom« in z mirom za Cerkev (313 po Kr.), se v krščanskih skupnostih uveljavi tudi češčenje svetih menihov in škofov. Ko je prenehalo preganjanje, »krvavo mučeništvo« zamenja t. i. »mučeništvo vesti« oz. »v skritosti srca« tistih, ki posnemajo in poblizje hodijo za Jezusom.

Mučenec je pričevalec

Zanimivo je, da že od 2. stoletja in vse do danes izraz mučenec (grško *martyrs*, pričevalec) označuje samo vernika, ki je pretil kri zaradi vere v Jezusa Kristusa (lat. *in odium fidei*). Tako je »preprost« pričevalec vere, ki ni šel skozi krvavo preganjanje, poimenovan z drugim izrazom, spoznavalec.

Ta drobna opomba osmisli posledice, ki jih želimo iz tega razbrati: v Cerкви je od vedno veljalo za »najvišje pričevanje« vere tisto, ki so ga izpričali ljudje, ki so, tako kot Jezus, darovali

José Saraiva Martins

svoje življenje, da bi tako bila zlo in smrt premagana. Trpljenje in smrt mučencev so očiten izraz vstajenja, kajti v mučencih Jezus Kristus slavi svojo veliko noč ter še naprej premaguje smrt.

Prezir in občudovanje

Skozi dolgo zgodovino, vse do danes, so mučenci v ljudeh zbuvali nasprotno si občutke, od prezira do občudovanja.

Marsikdo – od Tacita naprej – jih ima za fanatike ali neumneže; drugi zopet – kot npr. sv. Justin (+ ok. 167) – je prevzet od njihovega pogumnega pričevanja pred smrtjo.

Vse Origenovo življenje (+ 254), enega največjih bogoslovnih učenjakov Cerkvje, je zaznamovano z gorečo željo po mučeništvu: »Če bi mi Bog dal, da bi

bil opran v lastni krvi,« pravi v neki znani homiliji, »bi prav gotovo odšel s tega sveta ... Blagor tistim, ki si to zaslužijo.«

Kot lahko vidimo iz tega pričevanja, je mučeništvo v Cerкви od nekdaj bolj znamenje Božje milosti kot pa človekove zasluge. Da bi se sv. Avguštín (+ 430) izognil pretiravanju tistih kristjanov, ki so iskali krvavo mučeništvo, je zapisal: *Non poena, sed causa facit martyres* – Ne muka (to je fizična smrt), ampak vzrok naredi mučenca. Torej najpopolnejše posnemanje Kristusa in hoja za njim.

Pričevalci XX. stoletja

Pred kratkim, v jubilejnem letu, je tedanji papež Janez Pavel II. hotel slovesno obhajati spomin na mučence 20. stoletja. Bilo je 7. maja 2000 v rimskem Kolo-seju. Ob tej priložnosti je podal pravo teologijo mučeništva.

»Izkušnja mučencev in pričevalcev vere,« je tedaj dejal Janez Pavel II., »ni samo značilna za Cerkev na začetku, ampak zaznamuje vsako obdobje njene zgodovine. V dvajsetem stoletju je bilo morda celo več tistih, ki so izpričali vero s herojskim trpljenjem kot pa v prvem obdobju krščanstva. Ti kristjani z vseh celin so v teku 20. stoletja izkazali ljubezen do Kristusa tudi s prelitjem krvi.«

Dejansko, po podatkih agencije Fides so bili samo v desetletju

Foto: ANS

Razglasitev španskih mučencev za blažene, Vatikan 2007

1990–2000 ubiti 604 misijonarji. Ista agencija poroča, da je bilo v letih 2001–2006 ubitih 152 pastoralnih delavcev.

Te osebe, je nadaljeval papež, »so pretrpele stare in nove oblike preganjanja, izkusile so sovražstvo in izključevanje, nasilje in morijo. V mnogih deželah z dolgo krščansko tradicijo je zvestoba evangeliju zahtevala visoko ceno.«

Moč vere

Janez Pavel je spomnil na paradoks, značilen za evangelij, v katerega krščanski mučenec postavlja svoje temelje: »Kdor ima rad svoje življenje, ga bo izgubil; kdor pa sovraži svoje življenje na tem svetu, ga bo ohranil za večno življenje« (Jn 12,25). Ob tem je papež poudaril, da so mučenci v svoji krhkosti pokazali na moč vere in Gospodove milosti.

Dediščina mučencev, je še dejal papež, »govori glasneje kot pa dejavniki ločevanja ... Če smo na to dediščino ponosni, ni to iz želje po maščevanju nad preganjalci, ampak da bi se razodela nenavadna Božja moč, ki deluje v vsakem času in povsod. To storimo po zgledu tolikih pričevalcev, ki so bili ubiti, medtem ko so molili za svoje preganjalce.«

Enrique Saiz Aparicio in 62 tovarišev

To je pravi okvir, v katerega lahko umestimo beatifikacijo Enriqueja Saiza Aparicia in njegovih 62 tovarišev. To je velika skupina mučencev, pripadajočih salezijanski družini, ki so bili ubiti v prvih mesecih španske državljanske vojne (1936–1939).

Prvotno je šlo za dva različna postopka za razglasitev mučeništva, ki sta se pričela v zadevnih škofijah: v Madridu (»Enrique Saiz Aparicio in 41 tovarišev) in Sevilli (»Antoni Torrero Luque in 20 tovarišev«). Že leta 1985 sta bila oba postopka združena v enega.

63 novih blaženih v salezijanski družini

Beatifikacija 498 španskih mučencev 20. stoletja, med katerimi jih 63 pripada salezijanski družini, je potekala 28. oktobra 2007 na trgu Sv. Petra v Vatikanu. Vseh blaženih španskih mučencev iz vrst salezijanske družine je 95; skupina dvaintridesetih z Jožefom Calasanzem na čelu je bila razglašena že leta 2001. Tokratno slovesnost je vodil kard. José Saraiva Martins, prefekt kongregacije za zadeve svetnikov. Poudaril je, da je sporočilo mučencev sporočilo vere in ljubezni.

Med slovesno liturgijo je bil prebran dekret papeža Benedikta XVI., s katerim razglašča 498 mučencev in hkrati določa datum njihovega liturgičnega spomina: 6. november.

V homiliji je kard. Martins pokazal na pričevanje mučencev kot povabilo vsakemu kristjanu, da bi pogumno in na konkreten način preverjal, če sta vera in ljubezen resnično prisotni v njegovem življenju. Biti dosleden kristjan ne pomeni zaustaviti se ob izpolnjeni dolžnosti *prispevati svoj delež k skupnemu dobremu in oblikovati pravično družbo*, pač pa pomeni braniti dostojanstvo človeške osebe, življenja in družine.

Seme novih kristjanov

Papež Benedikt XVI. se je pri molitvi Angel Gospodov na ta dan zahvalil za velik dar junaških pričevalcev vere, ki so samo iz ljubezni do Kristusa s svojo krvjo plačali zvestobo njemu in Cerkvi. Blažene pa je prosil, naj se zavzamejo za Cerkev v Španiji in po svetu, da bi rodovitnost njihovega mučeništva obrodila sadove krščanskega življenja v vernikih in v družinah ter da bi bila njihova prelita kri seme svetih in številnih duhovniških, redovniških in misijonarskih poklicev. █

VILKO POLJANŠEK

Uspelo nam je, na kar prej ne bi upal niti pomisliti

»Trije meseci« so se za salezijanskega misijonarja Vilka Poljanška spremenili že v enajsto leto misijonskega dela v Afriki.

Kaj te je v misijonih tako pritegnilo in osvojilo?

Letos mineva enajsto leto mojega misijonskega delovanja v Afriki. Na željo takratnega inšpektorja naj bi odšel le za tri mesece, pa sem že takrat vedel, da bi bil takšen izlet v Afriko predrag. Kakor sem že večkrat rekel, naj še tokrat ponovim: ko sem stopil na afriška tla, bi se najraje obrnil in odletel nazaj proti Evropi. Ko pa sem v Rukagu stopil v center v osrčju Afrike, ki je 120 km od glavnega mesta nekje na severu Burundija (pričakala sta me slovenska sobrata Jože Mlinarič in Gusti Horvat) – potoval sem skupaj

z Danilom Lisjakom –, so naenkrat padle vse pregrade in pri priči je bilo konec mojega strahu in obupa.

Burundi, Ruanda, Kongo so dežele tvojega delovanja. Kaj vidiš skupnega in kaj je različno?

Burundi je bila moja prva postaja; jezika nisem znal, pa tudi delo je bilo najlažje. Ljudje so zelo miroljubni, preprosti, veseli. Veseli so bili mojega dela v delavnici in vsega novega, česar prej niso poznali. Tu sem preživel štiri leta. Imeli smo se lepo. Kadar jih obiščem, se me s hvaležnostjo spominjajo in vprašujejo: "Vilko, zakaj se ne vrneš med nas?" V Kongu je povsem drugačna podoba; tam sem imel velikanško delavnico, celo kar obrat. Ob prvem vstopu mi je prišlo na misel, zakaj sem sploh prišel sem. V delu sem videl več kot sto stolov in miz

skoraj brez števila. Precej težav sem imel tudi zato, ker je bil pred menoj voditelj delavnice domačin in se je bal za svoj položaj. Tudi fantje so drugačni, nekako bolj ošabni, neradi poslušajo, mladina iz mesta. V Ruandi je spet drugačen značaj, mladi so dosti bolj učljivi. Torej ima vsak narod nekaj svojega.

Kot salezijanski brat pomočnik nisi samo obrtnik (mizar), ampak tudi oznanjevalec evangelija. Kako to uresničuješ?

Kot mizar sem domala ves dan v delavnici, poleg tega pomagam še na vrtu in v sadovnjaku. Rad se pogovarjam, tako pogovor nanese tudi na Boga, saj so za vero zelo dovizetni. Veliko sprašujejo, prosijo za nasvet in pouk, čeprav morda dostikrat bolj površno.

Dejansko deluješ med kristjani.

Kako bi ocenil njihovo krščanstvo?

Nekoliko poznam položaj v treh državah. Razlike med enimi in drugimi kristjani so kar precejšnje. Dovzetni so za vero, ki jim veliko pomeni. Družine so velike, deset in več otrok. Tem ne grozi izumrtje. Ker jih je veliko in so revni, živijo dobesedno od pridelkov zemlje, zato so zelo dovizetni za Boga. Tukajšnji misijonarji, zlasti Evropejci, so jim zgradili velike cerkve, prave katedrale, ki sprejmejo več tisoč lju-

S fanti pred mizarsko delavnico

di. Nedeljske maše so zelo obiskane. Že večkrat sem povedal, da je župnik tukaj kot škof, ker vedno nastopa pred večtisočglavo množico.

Kateri so tvoji najbolj veseli in osrečujoči dogodki v misijonih, pa tudi morebitna razočaranja?

Kljub velikim težavam, s katerimi sem se soočil v teh desetih letih, je bilo veliko osrečujočih in lepih dogodkov in uspehov. Če se ozrem nekoliko nazaj v Burundi, smo naredili veliko lepih stvari. Pohišta, ki ga prej nisem delal, sem napravil zelo veliko, tudi za druge redovnike in misijonarje. Naj omenim tudi novo cerkev Marije Pomočnice, ki smo jo opremili. Ob tem sem lahko rekel, da to ni naše delo, ampak Božje, saj čutim, da sem le orodje v njegovih rokah. Enako je bilo v Kongu; vse nam je uspelo, česar smo se lotili, na kar prej ne bi upal niti pomisliti. Prav tako se že tudi v Ruandi kažejo uspehi po začetnih težavah, zaupanje v Božjo pomoč pa nam daje polet.

Kakšno sporočilo bi namenil mladim Slovencem, ko veš, kaj vse potrebujejo mladi v Afriki?

Kdor zmore, naj pomaga gmotno, npr. za šolske potrebščine mladih Afričanov, ki največkrat nimajo kaj vzeti v roke. Potrebovali bi več prostovoljcev, ki bi bili pripravljeni vsaj za nekaj časa priti pomagat v

Vilko Poljanšek, misijonar

Afriko. V Misijonskem središču Slovenije jim bodo prav svetovali in jih usmerjali.

Kako bi na kratko povedal, kakšni so mladi v Afriki, kaj je najbolj značilno zanje, kakšni značaji so in podobno?

Sedaj v Butarah imam priložnost bolj od blizu spoznavati mlade, imamo namreč poklicne šole za mnoge panoge. Pouk traja od osmih zjutraj do štirih popoldne. Zelo radi se učijo, tudi francosko, saj je to uradni jezik, učijo pa se tudi angleščine. Popoldne se jih skoraj polovica vrne v šolo, saj doma ni elektrike in nimajo možnosti za učenje.

Povej še karkoli drugega, kar bi utegnili zanimati bralce Salezijskega vestnika.

Afrika je dežela, kjer vlada revščina, mali in nemočni so zapostavljeni, posebej so to Hutujci. So zelo dobri obrtniki raznih domačih izdelkov (košare, preproge ...) vse iz naravnega materiala, trav in bananovih listov. Pigmejci pa so pravi strokovnjaki za izdelavo ločene posode; teh je sicer zelo malo, le kaka 2 odstotka, živijo ločeno od drugih, v strnjenih naseljih. Afriko je težko spoznati na daleč. Najbolje bo, da se nam še kdo pridruži v delu za te ljudi, ki nas zelo potrebujejo.

Vsem namenjam hvaležen pozdrav za vse, kar ste storili v prid misijonom in tudi mojemu poslanstvu. Naj vas povsod spremlja Božji blagoslov.

Pogovarjal se je Tone Ciglar.

KEREČEV SKLAD

V »KEREČEV SKLAD« za salezijske misijon(ar)je in za stroške v pripravi postopka za beatifikacijo misijonarja Andreja MAJCNA ste od 28. decembra 2007 do 24. februarja 2008 darovali:

Bartol A., Boršič L., Brezavšček R., Brodarič M., Ferjan P., Furlan I., Gosar D., Jamnik M., Kandare M., Klakočar M., Kotnik A., Kralj S., Krese M., Lah A., Lavrič E., Letnar V., Levstek M., Makuc R., Mihelčič A., Miklič M., Milek N., Mohar J., Ogrin J., Okorn H., Pfeifer M., Rihar A., Rus I., Salezijanci Veržej, Samsa L., Strniša A., Šircelj F., Šircelj K., Talijan F., Trček F., Trinko M., Urbanija L., Zaletelj A., Zupančič A. in nekateri neimenovani dobrotniki. **BOG POVRNI!**

Darujete lahko za posamezne misijonarje ali splošno za misijone, in sicer oddate dar osebno na Rakovniku, po poštni nakaznici oziroma na transakcijski račun Salezijskega vestnika (gl. str. 3) s pripisom "MIS".

Vsem iskren »Bog plačaj!«

ZA SALEZIJSKE MISIJONARJE

Sto let molitve v rakovniški cerkvi

V Cerkvi na Slovenskem letos obhajamo leto družine. Pri nas na Rakovniku smo sklenili, da bomo ob nedeljah pri vsaki maši posebej molili tudi za družine. Pred mesecem dni smo obhajali don Boskov praznik – letos mineva že 120 let od smrti tega velikega vzgojitelja in prijatelja mladih. Obenem pa je letos tudi 100 let, kar je bila blagoslovljena takrat še nedokončana cerkev na Rakovniku. Prav zato vas prisrčno vabim, da se z veseljem udeležujete romarskih slovesnosti na Rakovniku.

Salezijanski vestnik

Po don Boskovem naročilu pošljamo Salezijanski vestnik zastoj in vsa leta se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki. Res pa je, da so se zadnja leta stroški poštne močno povišali, zaradi smrti mnogih starejših naročnikov pa darovi precej usihajo. Zato vam bomo resnično hvaležni za vsak prostovoljni dar, ki nam bo pomagal pri kritju stroškov za tisk in poštnino. Darove zanj lahko nakažete na TRR (navadni plačilni nalog), po poštni nakaznici, v vrednostnem pismu ali pa osebno na Rakovniku. Bog pa povrni vsem, ki že doslej prispevate svoje darove za Vestnik. Obenem vas vabimo, da Vestnik priporočite svojim prijateljem in znancem, da ga naročijo.

Mašna zveza

To je duhovno združenje dobrotnikov svetišča Marije Pomočnice na Rakovniku (ustanovljeno že l. 1902). Vsako soboto ob 7. uri darujemo salezijanci po namenu članov mašne zveze sv. mašo. Kakor so duhovne potrebe dobrotnikov različne, tako so nameni te maše raznovrstni in sadovi brezmejni. V mašno zvezo se lahko vpiše vsak, ki nameni dar za cerkev Marije Pomočnice (ki je lahko enkrat ali ga občasno obnavljate), sporoči svoj naslov in zaprosi za vpis. Ob vpisu vsak član

dobi vpisno »izkaznico«, v kateri je tudi posebna molitev članov mašne zveze. S smrtjo članstvo v mašni zvezi ne preneha, še več, vanjo je mogoče vključiti tudi pokojne. Če želi kdo, ki je že vpisan v MZ, dobiti nov kartonček, naj to sporoči na naslov (in napiše, da je že vpisan v MZ): Mašna zveza, Rakovniška 6, 1000 Ljubljana.

Vaša pošta

Mnogi ste nam voščili tudi za praznik sv. Janeza Boska. Nekateri nam pošiljate tudi kak daljši zapis, razmišljanje. Hvala vam za vse besede, spodbude, molitve, prošnje. Obljubljamo vam, da vse to prinašamo na oltar Gospodu zlasti vsako soboto ob 7.00 in vsako zadnjo nedeljo v mesecu ob 15.00. Prosimo pa vas, da preverite, ali dobivate Vestnik in drugo pošto na pravi naslov – ali pa ste morda v zadnjem času naslov spremenili oz. uvedli ulični sistem. Obvestite nas o spremembi – tudi z zapisom starega naslova.

Velika noč

Želimo vam, da bi bili tudi za vas to prazniki prehoda, prazniki veselja in upanja.

Janez POTOČNIK
ravnatelj Sal. zavoda Rakovnik

Napoved dogodkov na Rakovniku

www.donbosko.si/rakovnik/napovednik

Praznik sv. Janeza Boska, Rakovnik, 31. januar 2008

Za obnovo Rakovnika ste od 28. decembra 2007 do 24. februarja 2008 darovali:

Andolškovi, Bevc P., Bračko A., Car M., Cesar S., Čeferin M., Černič T., Dernulc A., Drobnič A.O., Ferjančič F., Francelj d.o.o., Furlan I., Globočnik A., Grbac M., Hočevnar D., Horvat M., Hrovatin M., Ivkovič L., Jager E., Janc J., Jeromnovi, Jurca I., Jurca M., Kavčič J., Komatar T., Koncilija A., Končan I., Košir L.F., Kotar D., Kramar E., Kranjc C., Kumrovi, Letnar V., Lukan M., Lukanc T., Markočič N., Marolt J.T., Mervič M., Mikec M., Miklič M., Milek N., Mohar A., Možina M., Nahtigal V., Oražmovi, Perne A., Petkovšek J., Petkovšek U., Podržaj F., Prošek A., Recelj K., Rejc A., Repenšek J., Režonja M.A., Selan L., Suhoveršnik P., Šircelj F., Štiberč A., Štih M., Štuhec F., Talijan F., Tekavec M., Terčelj M., Trček F., Urleb M., Vodovnik P., Zabel A., Zaman I., Zavišek M., Zupančič A., Žabnikar F., Žmavc M., Žnidaričevi, župnija Rakovnik in nekateri neimenovani dobrotniki.

Svoje prispevke lahko izročite osebno ali nakažete na naslov:

Salezijanci, Rakovniška 6
1000 Ljubljana
SI56 2420 0900 4141 717
sklic 00 06

Pri nakazilih na račun navedite oznako 'RAK' ter nas tudi obvestite o namenu nakazila.

NAJ VAM GOSPOD POVRNE

priporoča JOŽE ZADRAVEC

Živeti z dobro knjigo!

»Duša se mi polni in izgoreva, ko zrem v tiho, mehko noč. Napajam jo z nepopisno radostjo misli, čuteč mesečevo svetlobo, razlito v drevja in skalovja in nedosegajočo v globoke črne grape. To je moj svet! To je velik del moje biti, brez katere ne bi mogel sestaviti svoje celote. To je moja kri, moje misli in moj duh, majhen, pa vendar tako hlastno željan, da bi se stapljal z lepoto in skrivnostmi, ki me obdajajo.«

Nikolaj Lapuh, Sence v svetlobi lovčeve duše, odlomek, Mohorjeva družba, Celje

Slovenske božje poti

Franci Petrič, založba DRUŽINA, Ljubljana

To predvsem je Slovenija in listina tisočletij!

Na slovenskih tleh je potopisec Franci Petrič odkril 205 romarskih cerkva, na 550 straneh je opisal njihove začetke, razcvet, zgodovinski spomin, arhitekturno, predvsem pa njihovo romarsko sporočilnost. Toda kaj bi zgolj besedilni opis brez čudovitih umetniških fotografij Marjana Smerketa! Ta si je, tako sebi in Sloveniji, postavil tako dragocen spomenik, da mu ne čas in ne spreminjajoča se politična klima ne morejo ničesar odvzeti. Kardinal dr. Franc Rode v svojem uvodnem nagovoru motri to edinstveno delo z vidika vesoljne Cerkve; ocenjuje ga kot »vsebinsko bogato, strokovno zanesljivo, jasno in prijetno pisanje«. Povsem upravičeno je Petrič v svoji uvodni besedi zapisal: »Skupna vez vseh romanj nekoč in danes ostaja ista: poživitev sveta vrednot. Zato je kot miroljubna mešanica ljudi vseh stanov, kultur, izobrazbe, narodov in ras predpoda in predokus idealnega človeštva.«

To predvsem je slovenska listina stoletij. Tudi z njo se Slovenija prepričljivo legitimira v Evropski zvezi! Zato naj ta »listina« najde častno mesto na naših knjižnih policah!

Skupnost bere Matejev evangelij

Silvano Fausti, prev. Mihaela Kavčič, MOHORJEVA družba, Celje

Obsežno besedilo (612 strani) ima za izhodišče Sina, po katerem smo verujoči »Očetovi sinovi«, a ne za vsako ceno, temveč kolikor smo si med seboj bratje. V poslovenjenem besedilu beremo v uvodu: »Matejev evangelij velja za evangelij skupnosti.« Načrtno branje: besedila, molitev ob njem, koristni odlomki (za osebno poglobitev). Božja beseda je živa in učinkovita, presoja vzgibe in misli srca, pred njenimi očmi je vse pregledno.

V soju zlatih zvezd

Zbornik: ustanovitev celjske škofije, MOHORJEVA družba, Celje

Celjska škofija (ust. 7. aprila 2006), z zavetniki bl. Antona M. Slomška, sv. Eme in sv. Maksimilijana Celjskega, temelji torej na bogati duhovni dediščini. V uvodni besedi v zbornik je prvi celjski škof dr. Anton Stres med drugim zapisal: »Nova škofija je postavljena na temelje stoletnega in tisočletnega zavednega krščanskega življenja, ustvarjalnosti in zvestobe. Navzočnost krščanske zavesti in pobožnosti je mogoče zaslediti ob vsakem koraku, ki ga naredimo po tej naši pokrajini.« Kakor

so vse nove slovenske škofije pregledno v svojih zbornikih posegle v preteklost in sedanjost, je v svojem zborniku storila tudi celjska škofija. Eno izmed poglavij tega zbornika utemeljuje ta poseg: »Rimski pisatelj Ciceron je zapisal: 'Človek, ki ne ve, kaj se je dogajalo pred njegovim rojstvom, za vselej ostane otrok!' Tudi rojstvo nove celjske škofije nas najprej usmerja v preteklost, da ob kratkem pogledu vanjo vsaj malo spoznamo tiste okoliščine, ki so pripeljale do prve antične škofije, Celeje, in končno tudi do rojstva nove škofije.«

Mož, ki je strigel z ušesi

Vladimir Kralj, MOHORJEVA družba, Celje

Gledališki in filmski kritik, dramaturg in pisatelj Kralj, avtor novelistične zbirke (novele so nastajale med letoma 1946 in 1948, ko so izginile, jih je Kralj ponovno napisal v letih 1950–60, zbirka je prvič izšla pri MK leta 1961), z veliko odprtostjo, svetovljanstvom in strokovno poglobljenostjo člani mehanizme razčlovečenja v koncentracijskih taboriščih. Dogajalni prostor novelistične zbirke je nacistično koncentracijsko taborišče Dachau; podlaga zbirke je avtobiografsko doživetje tega zloglasnega koncentracijskega taborišča. Kralj je hotel prikazati predvsem posameznika, ujetega v taboriščni mehanizem in njegovo grozljivo in pretresljivo kolesje. Dogodki, ki mlinčijo taboriščnike raznih narodov, značajev, so temelj njegovih novel. Ujetniki ne izbirajo sredstev, da bi preživeli: sodelujejo v spletkarjenju med veljaki taboriščne »samouprave«, sklepajo zavezništva, igrajo groteskne mentalne omejene, krađejo, pretepajo, ovajajo in ubijajo. Ko se je taboriščnik Krajner vrnil v Slovenijo, je bil priča ideološkim puhlicam, zato pravi: »Ljudje so in ostanejo zverine, danes kakor jutri. Tudi v bodoče bodo žrli drug drugega.«

Valentin Oman / Dela in načrti za javni prostor

Irmgard Bohunovskij, prev. Lucija Jenčič, MOHORJEVA družba, Celovec

Na 224 straneh velike monografije je trijezično besedilo (v nemškem, slovenskem in angleškem jeziku) in 136 v glavnem celostranskih reprodukcij slikarskih in kiparskih izdelkov koroškega akademskega slikarja Omana. Oman velja danes za enega največjih slovenskih slikarjev, najuspešnejših freskantov, najpo-

membnejših novodobnih sakralnih umetnikov, mojstrov grafike. O njegovem opusu govori danes okrog trideset publikacij, med njimi štiri obsežne monografije. Dolej je imel okrog 170 samostojnih razstav, sodeloval pri 125 skupinskih razstavah, v raznih galerijah pa je 33 zbirki njegovih slik. Vir Omanovih umetniških iskanj in izpovedi je sodobni človek sredi množične kulture in razčlovečene tehnike; globoko ga doživlja sredi življenjskih preizkušenj v izgubljanju človeške identitete. S svojimi

deli ves čas tudi na svoj način pripoveduje o Bogu. Ali ima, imamo predstavo o njem? Vsak človek si jo po svoje ukroji, nobena predstava o Bogu ne more zares ustrezati Božjemu.

Tik in tak

Walter Kostner, prev. Petra Reisman,
NOVI SVET, Ljubljana

Slikanica želi nagovoriti družine, šole in skupnosti; stripki izhajajo iz našega vsak-

danjega življenja. Avtor z risbami »odpira in ponuja nove načine, da bi ponovno odkrili in skupaj zaživel izvorno lepoto človeštva in celotnega vesolja, tako da v sličicah izraža svoje ideale, pri katerih se navdihuje«. Drobne vsakdanje stvari postavlja v luč evangelijske ljubezni, kjer so tudi ovire odskočna deska za pot naprej. Stripki odzrcaljšajo življenjske izkušnje, pozitivna dejstva in spodrsrljaje, sanje, razočaranja, odkritja – vsa pa so zaznamovana s pozitivno voljo: kako naprej.

ZALOŽBA SALVE

Igra je zakon

Gašper M. Otrin, 226 iger za otroke in mladino

Ko odkrijem izvirno pisanje domačega avtorja, pa naj gre za kakršen koli tematski sklop, se razveselim kot klošar belega kruha, kot berač cekina, ki se mu je nenadoma znašel na proseči dlani. Želim si, da bi hlastanje po delih tujih avtorjev čim bolj potisnili na obrobje. Bogoslovec Otrin, ljubljenc mladih Celjanov, ki se občasno zbirajo v Mladinskem centru, je v uvodu v svoj romansirani prvenec med drugim zapisal: »Komu se niso vtisnile v spomin brezskrbne urice igranja na igrišču s prijatelji, s sestrami, z brati in sošolci ... Kdo ni bil opraskan ali ni dobil kakšne buške pri skakanju po travniku, v gozdu ali na šolskem igrišču. Pa vendar je otrokova želja in potreba po igri močnejša od vseh drugih zunanjih dejavnikov. Otroci se mora igrati, tako se družijo s sovrstniki, med katerimi je lahko resnično sproščen, svoboden in ustvarjalen.« Igre – kar 226 jih je Otrin poustvaril – za voditelje, učitelje, starše, animatorje. »Našli boste razvedrilne in tekmovalne, zunanje in notranje igre – igre za pare, za večje in manjše skupine.« Igra je zakon življenja!

Sem bralec Božje besede

Sebastjan Likar / Marta Bartolj, spremna beseda mag. Roman Starc

Sicer drobna knjižica, a da je tako zelo potrebna, to ob duhovnikih dobro vedo vsi tisti, ki so z branjem nedeljskih in prazničnih beril tesno povezani, torej bralci sami. Roman Starc, voditelj Komisije za bogoslužne sodelavce v ljubljanski nadškofiji, je v spremni besedi

med drugim zapisal: »Kot bralec si vsem na očeh, izpostavljen kritiki in pohvali, tvoja usta so božji mikrofoni, ki posreduje njegovo Besedo naprej, sam pa si ogledalo, v katerem se zrcali to, kar bereš. Od tebe je odvisno, ali bo ta glas prijeten in prepričljiv ali morda hripav in nerazumljiv, ali bo podoba v zrcalu lepa in jasna ali pa medla in popačena.« Vse, kar bralec mora vedeti in biti, razveseljivo nazorno – v besedi in posredno v sliki – podarja ta drobna, a tako dragocena knjižica. V sklepu so pomenljive Newmanove besede: »Bodimo vsaj tako natančni in velikopotezni v služnji Bogu, kakor smo za svojo lastno osebo in svoj lastni dom.«

Križev pot / Usmili se nas, o Gospod

Prof. dr. Slavko Kranjc, spremna beseda p. dr. Anton Nadrah

Knjižica vsebuje šest »križevih potov«, znanih sicer iz molitvenikov prejšnjih časov, tu pa so jezikovno in deloma tudi vsebinsko ustrezno prenovljeni. Posegi p. Kranjca, izvedenca za liturgijo, so bili še kako koristni in potrebni. Nadrahova spremna beseda odstira tudi tančico v zgodovinsko nastajanje te priljubljene pobožnosti predvsem v postnem času. Tudi to je dobro vedeti. »Križev pot so najprej molili v Jeruzalemu. Tam so hodili po poti, po kateri je hodil s križem obložen Jezus, in premišljevali njegovo trpljenje. Molitev križevega pota so zelo pospeševali duhovni sinovi sv. Frančiška Asiškega, varuhi Božjega groba v Jeruzalemu.« Križev pot je pobožnost za zdrave in bolne, mlade in odrasle, v postnem in zunajpostnem času. »Pomaga nam, da v

hoji za trpečim Gospodom lažje nosimo svoj križ in rastemo v ljubezni do Jezusa in vsakega človeka. V Kristusovem trpljenju je zdravilo zoper našo grešnost in moč za izvrševanje vseh kreposti.«

Križev pot odvisnika

Aleš Tomašević / David Abram

Dve drobni iskrici na začetku in koncu tega posebnega »križevega pota« govorita za dragocenost in prepričevalnost tega besedila. »Križev pot odvisnika se dogaja danes na ulici – kakor se je dogajala Jezusova pot od Pilatove hiše do Golgote. Ta križev pot vstopa v domove, družine, prijateljstva, zdravstvene ustanove; prizadene medčloveške odnose, predvsem pa zmaliči človeško dostojanstvo ... vodi prek sveta omame v popolno odtujitev in končno v smrt. Vrtinec je tako močan, da pomete z vsemi, ki (odvisniku) ponudijo roko v pomoč.« Ali se je Jezusova kalvarijska pot enkrat za vselej končala? »Kristus še vedno umira za ljudi vsega sveta. Umira za vse nas in tudi za ljudi, ki so izgubili samospoštovanje, upanje, vero, pot in so padli na dno človeške družbe ter se tako oddaljili od Boga. Kristus je prinesel odrešenje za vse ljudi na svetu. Zlo ne more zmagati. Vsi ljudje naj slišijo veselo oznanilo – evangelijski.«

PRIPRAVA ZA TISK | ZALOŽBA | VIDEO | TRGOVINA

Rakovniška 6 | Ljubljana | 01 427 73 10 | info@salve.si | www.salve.si

trgovina je odprta vsak delovni dan 8.00-18.00 | ob sobotah 8.00 - 13.00 ter ob romarskih shodih

NAŠI RAJNI †

Naročniki Salezijanskega vestnika, člani Mašne zveze in molivci za duhovne poklice

Camplin Ivan, duhovnik (MS)
 Doler Marija, Ljubljana
 Ficko Dragica, Boreča
 Gašperšič Albin, Primskovo
 Jamnik Jože, Sora
 Jeras Jože, Nevlje
 Jug (Ughi) Alfred, Gorica, sal. duh.
 Kadunc Matija, Ljubljana
 Ključar Marija, Begunje pri Cerknici
 Klopčič Marija, Čemšenik
 Kobal Zorka, Ponikve
 Kotar Marija, Tržišče
 Kozar Cecilija, Boreča
 Levstik Amalija, Loški Potok
 Majcen Ana, Melinci
 Marenzi Jožef, Kanada
 Marič Friderik, Rogašovci
 Markoš Minka, Duplex
 Pakiž Pavli, Sodražica
 Pasičnjek Neža, Boreča
 Perko dr. Franc, nadškof, Ljubljana
 Plavčak Fredo, Tlake
 Razpotnik Marija, Izlake
 Romih Barbara, Šentrupert
 Rus Jožefa, Veliki Gaber
 Smolar Ivanka, Remšnik
 Strehar Egidia, Vipolže
 Strle Alojz, Loški Potok
 Sukič Elizabeta, Šulinci
 Virant Marija, Krmelj
 Zajec Marija, Ivančna Gorica
 Zupančič Jožefa, Gorica pri Slivnici
 Žerdin Cecilija, mati redovnice
 Žgajnar Nada, Ljubljana

STANKO ŽIVIC**salezijanski duhovnik, 1920–2007**

1. oktobra 2007 je v Trstu umrl salezijanec Stanko Živic, duhovni vodja slovenske verske skupnosti pri salezijancih v Istrski ulici kakor tudi pri Sv. Vincenciju.

Rodil se je na Gradišču pri Vipavi 6. aprila 1920. Osnovno šolo je obiskoval v Ložah pri Vipavi in v Alojzijevišču v Gorici, srednjo šolo in gimnazijo v Gorici ter v kraju Nave blizu Brescice. Univerzitetne študije v Padovi je zaključil z doktorsko disertacijo o znani redovnici in pesnici uršulinki Elizabeti Kremžar.

Njegova želja od mladih let je bila, da bi poučeval mladino, zato je po nasvetu svojega župnika vstopil v salezijansko družbo. V duhovnika je bil posvečen 29. junija 1948 v kraju Monte Ortone pri Padovi.

Kot profesor je poučeval v raznih salezijanskih zavodih, na gimnazijah, v srednjih in višjih šolah. Nekaj let je bil tudi ravnatelj srednje šole v kraju Mogliano Veneto. Poučeval je italijanščino, latinščino, zgodovino, zemljepis in verouk, v višjih šolah še latinščino in grščino.

Leta 1978 je Živic prišel v Trst v salezijansko župnijo v Istrski ulici in nasledil Antona Resena. 15. januarja 1981 je sprejel tudi oskrbo verske skupnosti pri Sv. Vincenciju.

Po značaju je bil skromen, ponižen, v pogovoru umirjen. Vsak dan je šel po kosilu na sprehod do pokopališča, stopil v obe cerkvi in do mesta, kjer so pokopani duhovniki, in se nato vrnil v zavod, vedno z rožnim vencem v roki.

Na vprašanje, kaj bi osebnega povedal o svojem dušnopastirskem delovanju, je preprosto odgovoril: "Največji dogodki so bili v spovednici."

Živic je najbolj "pridigal" s svojim vedenjem, s svojo ponižnostjo in veliko ljubeznijo do molitve, do Matere Božje. Hvaležen je bil za vsako uslugo, za vsak obisk, predvsem pa zvest svojemu duhovništvu do zadnjega. Dobri Bog, kateremu je zvesto služil vse življenje, naj mu bo bogat plačnik, vernikom pa bo g. Živic svetel zgled Bogu zvestega človeka.

Dušan Jakomin

LEKA GJOLAJ**oče salezijanskega duhovnika 1914–2007**

Oče salezijanskega duhovnika Nosh (Antona) Gjolaja je bil kot četrti (od petih) otrok rojen 22. januarja 1914 v kraju Kesheva (Krševo), 9 km od Podgorice v Črni gori. Krščen je bil v župniji sv. Martina v Grudi in pri krstu mu dali ime Leka (Aleksandar). Gjolak je bila pobožna in tradicionalna albanska družina starega očeta Shaba in matere Dile Gjeloshja.

Takoj po rojstvu je moral zapustiti svoje družinsko ognjišče. Družina se je preselila k stricu v Albanijo zaradi takratne črnogorske politike, ki je želela Skadar (Shkoder) priključiti Črni gori, prej pa očistiti te kraje od pripadnikov albanskega rodu. Pod avstrijsko oblastjo se je družina vrnila nazaj v svoj kraj. Rojstna hiša je bila porušena in kmetija požgana. Leka ni imel niti 13 let, ko je ostal brez očeta, in trinajstletnik je postal ovčji pastir, da si je zaslužil vsakdanji kruh.

V začetku druge svetovne vojne je bil mobiliziran v staro jugoslovansko vojsko. Nato je bil obsojen na smrt, ker se je pridružil albanski osvobodilni vojski. Do konca vojne je bil potem pri partizanih v Bosni. Po vojni so mu ponudili, da bi šel v vojaško

šolo. On je to ponudbo zavrnil, ker so mu dali pogoj, naj se odpove krščanski veri in postane komunist. Vrnil se je domov in bil prvi učitelj v vasi. Leta 1946 se je poročil z Maro Linadi, doma iz Albanije, s katero je imel deset otrok, od katerih je zdaj še devet živih.

V času jugoslovanskega spora s Sovjetsko zvezo (informburoja) je bil zaprt in mučen v podgoriškem zaporu. Nato je bil obsojen na smrt. Božja previdnost ga rešila. Ni pa mogel dobiti zaposlitve, ker je bil označen kot sovražnik države.

Po naravi je bil zelo nadarjen in iznajdljiv. Znal in opravljal je razne obrti, od mizarja do zidarja. Leta 1969 se je s svojimi preselil v ZDA, v Detroit (Michigan), kjer se je zaposlil v avtomobilski tovarni Chrysler. Nato se je upokojil in ostal tam. Leta 1983 mu je umrla soproga Mara. Sin Nosh ga je večkrat obiskal. Doživel je lepo starost in je zaspal v Gospodu z nasmehom na obrazu dne 27. 12. 2007. Mnogo ljudi se je prišlo od njega posloviti v hišo žalovanja v dneh pred pogrebom. V albanski župnijski cerkvi je bila 31. decembra pogrebna sveta maša, pri kateri je somaševalo pet duhovnikov, tudi sin Nosh, salezijanec.

Rajni oče je bil zelo pobožen mož. Bil je član albanske narodne in tudi ameriške mestne župnije. Redno in rad je obiskoval sveto mašo. Ponosen je bil na svojo vero in ni je živel le zase, ampak jo je znal pokazati z dobrimi deli. Tako jo je izpričeval in izročal tudi drugim.

ASS

ERBIDA ANTON

19. 12. 2007 je umrl Erbida Anton, ki je dolga leta v župniji Ljubljana Rakovnik, skupaj še z mnogimi drugimi možmi, skrbel, da je bilo za razne prireditve in romanja lepo poskrbljeno tudi v neopaznih, a pomembnih stvareh.

V skromni kmečki hiši vasice Plešivca pri Žužemberku je kot starejši od 12 otrok že zelo zgodaj moral prijeti za delo. Kmalu je zapustil očetovo hišo in si začrtil svojo pot v življenje. Vse življenje so ga spremljale lastnosti: skromnost, spoštovanje, odgovornost. Svoji družini je uredil lep in varen dom v Rudniku. Po upokojitvi, ko je končno lahko malo zadihal, so bolezen, bolnica, operacije postale sestavni del njegovega življenja. Z izredno voljo in pogumom se je zdravil in aktivno živel. Notranji mir pa je našel v cerkvi na Rakovniku, molitev in vera mu je vračala moči in kot po čudežu je premagoval nemogoče ovire. Ob pogrebu so se mu njegovi najbližji zahvalili: »Dedi, ne bomo te pozabili, naša svetla zvezda boš!«

Za obrambo vere med ljudstvom

Ohranjati in braniti vero med mladimi in preprostim ljudstvom je bila don Boskova vsakdanja želja in želja mnogih njegovih apostolskih pobud. Kot glavno sredstvo si je izbral “širiti pobožnost do Marije z namenom braniti in poglobljati vero”. To je priznal tudi papež Janez Pavel II., ko je poudaril, da je don Bosko v Mariji “videl temelj širjenja in obrambe vere ...” Rad je ponavljal, da je Bog hotel imeti Marijo kot pomoč in obrambo celotne Cerkve.

Sicer pa je bil to don Boskov namen od vsega začetka, ko je načrtoval gradnjo svetišča Marije Pomočnice v Torinu. Ko je pojasnjeval razlog, zakaj se je odločil za naslov Pomočnice, je leta 1862 zaupal Janezu Caglieru: “Marija hoče, da jo častimo pod imenom Pomočnica kristjanov; časi so namreč tako hudi, da nam mora Devica Marija pomagati ohraniti in obraniti krščansko vero.”

Upravičeno lahko sklepamo, da je don Bosko prav ta namen zaupal združenju Marije Pomočnice, ki ga je ustanovil in kanonično postavil

18. aprila 1869, komaj devet mesecev po posvetitvi novega Marijinega svetišča.

V prvem pravilniku združenja iz leta 1873 je namreč člane pozival k apostolatu “med ljudstvom”, da naj ohranjajo vero živo; kot posebna sredstva pa nakazuje “širjenje pobožnosti do Device Marije in češčenje Jezusa v svetem Rešnjem Telesu; širjenje dobrih knjig, podob, svetinjic, listkov; priporoča udeležbo pri procesijah; pogosto prejemanje svetega obhajila, obiskovanje maše in spremljanje duhovnika, ki nese bolniku sveto popotnico; skušajo

naj preprečevati preklinjanje in pogovore proti veri”.

Tudi sedanjí pravilnik združenja, ki je bil prenovljen po načelih II. vat. zbora in apostolske spodbude *Mari-alis cultus*, ohranja te ustanoviteljeve namene, namreč: “Častiti Marijo, pomočnico in mater Cerkve, udeleževati se don Boskovega poslanstva med mladino in ljudstvom. V skladu s Cerkvijo, katere vzor in podoba je Marija, poudarjati udeležbo pri liturgičnem življenju, še zlasti pri zakramentih evharistije in sprave ter v osebni krščanski življenju.”

Tone Ciglar, voditelj ZMP

Rešitev križanke SV 1/2008

SESTAVA SV	VEDNA DEVICA	BOŽJO	NEKOTI IN	PUŠKA	POD NE	POVARNI	ČILNI	APLICE
SPORNA	M	E	M	O	R	I	J	A
BOŽJE	A	N	A	L	I	T	I	K
ČISTILNA	R	U	R	P	B	A	R	I
ČISTILNA	C	E	R	K	N	I	C	A
ČISTILNA	I	L	L	E	O	Č	I	S
ČISTILNA	A	L	O	G	I	Z	E	M
ČISTILNA	C	A	R	A	C	A	S	P
ČISTILNA	E	V	O	R	A	T	E	A
ČISTILNA	R	E	N	N	C	I	L	J
ČISTILNA	R	T	I	N	A	I	K	O
ČISTILNA	M	A	E	C	E	N	A	S
ČISTILNA	A	N	S	A	E	R	A	T

Geslo tokratne križanke pošljite do 20. aprila 2008

na uredništvo Salezijanskega vestnika. Izžrebali bomo 5 nagradencev.

1. nagrada: 3-dnevni paket za eno osebo – bivanje v penzionu Mavrica, Salezijanski zavod Verzej, s kopanjem v Termah Banovci.

2. nagrada: knjiga J. Zadravca, Pod tvojim varstvom (ob 50-letnici župnije Rakovnik).

3. nagrada: knjiga T. Bosca, Svetle zvezde salezijanske družine (Salve).

4. nagrada: knjiga D. Maggi in drugi, Tudi šport ima dušo (Salve).

5. nagrada: knjiga Življenjepisa Dominika Savia in Lavre Vicunje (Salve).

				SESTAVILA M. N.	KAOS, NASPROTJE OD REDA	GLAVNO MESTO ARMENIJE	NAROČILO VNAPREJ (NPR. SEDE- ŽA V GLED.)	SALEZI- JANSKI VESTNIK	PODI- PLOMSKI ŠTUDIJA NALU	NAGNJE- NOST K PREKOMER. CITIRANJU	GRŠKA BOGINJA NESREČE	HIMALAJSKA KOZA
				REKA NA NORVEŠKEM				JAZZOVSKA TEHNIKA PETJA				
				NEMŠKI OPERNI PEVEC (KARL)				PECIVO IZ TESTA SOLMIZAC. ZLOG				
				TOKOMER								
				PREBIVAL SAMARJE								
											ČLAN AKADEMIJE	SUROVINA ZA PLATNO
SALEZI- JANSKI VESTNIK	TOVARNA TRAKTORJEV V SRBIJI	POPRAV- LJALEC MOTORJEV	BIBLIJSKI PRVI ČLOVEK BREZZVOČJE					PREBIV. APENIN. POLOTOKA GOLOB EVA				
VERSKI POGLAVAR MUSLIMANOV				MESTO NA HONŠLUJU POLJ. PISAT. STANISLAW								
KOVINA					MESTO V NEMČIJI OB REKI MULDE	AM. VIOLINIST MISHA UBEŽNIK IZPOD TURKOV						
AMERIŠKI PESNIK HENRY DAVID							BANJA					NEVARNA IN ŠKODLJIVA PADAVINA
SALEZI- JANSKI VESTNIK	DUŠA (LAT.) RUSJANOVO LETALO							FR. PISATELJ CLAUDE TURŠKI VELIKAŠ				
RIMSKI PESNIK (ANALI)				REDKO ŽENSKO IME KATJA TAVČAR					NIGERIJ. ZVE- ZNA DRŽAVA NINA RAVNIKAR			
SREDNJE- ŠOLEC					ZDRAVILNA RASTLINA							
OKRASNA RASTLINA					VELIKA TOVARNA JADRNICNA (NEKDAJ)							

Nagrajenci prejšnje nagradne križanke

- 1. nagrada:** 3-dnevni paket za eno osebo – bivanje v penzionu Mavrica, Salezijanski zavod Veržej, s kopanjem v Termah Banovci: **Joža MRAMOR**, Casermanova 3, 1380 Cerknica.
- 2. nagrada:** nogometna žoga z razvojnimi cilji tisočletja (salezijanska mladinska pastorala): **Martin MELE**, Cesta v Dolenjo vas 1, 1380 Cerknica.
- 3. nagrada:** knjiga T. Ciglar, V začetku je bila mati – Marjeta Bosko (založba Salve): **Melita PLEŠNIK**, Ložnica 12 a, 3320 Velenje.
- 4. nagrada:** knjiga Življenjepis Dominika Savia in Lavre Vicunje (založba Salve): **Marija JELEN**, Šalek 91, 3320 Velenje.
- 5. nagrada:** knjižica kratkih zgodb Bruna Ferera (založba Salve): **Tadeja KOSEC**, Irča vas 9, 8000 Novo mesto.

Rešitev nagradne križanke v 1. številki SV 2008 se glasi: CERKNICA

NA ODDIH V VERŽEJ

V penzionu Mavrica***, ki deluje v okviru Salezijanskega zavoda v Veržeju, vam ponujamo prijetno preživljanje počitnic v mirnem okolju, kjer je veliko možnosti za sprostitve in rekreacijo.

V obnovljeni hiši so lepo opremljene sobe in igralnica. V tišini hišne kapele lahko najdete mir in se notranje obogatite. Bližnje terme vam omogočajo, da poiščete veselje in zdravje v termalni in navadni vodi.

Foto: J. Znidaršič

DOBRODOŠLI!

Penzion Mavrica

Puščenjakova ulica 1, 9241 Veržej
Tel: 02 588 90 60 | GSM: 051 370 377
penzionmavrica@siol.net
www.donbosko.si/verzej

Obvestila

Usposabljanje voditeljev oratorija in oratorijska gradiva

28.–30. marec: ŽELIMLJE. Nadaljevalni program usposabljanja voditeljev oratorija.

5. april (sobota), LJ. RAKOVNIK. Celodnevno pomladansko srečanje animatorjev oratorija skupaj z Don Bosko Festom, prejem gradiv za oratorij 2008

6. april (nedelja popoldne) – CELJE. Prejem gradiv za oratorij 2008.

13. april (nedelja popoldne) – VERŽEJ. Prejem gradiv za oratorij 2008.

9.–11. maj: LIBOJE. Nadaljevalno usposabljanje voditeljev oratorija (tudi za tiste, ki so se že udeležili nadaljevalnega usposabljanja).

Informacije in prijave: Jure Babnik, za usposabljanja: Petra Pucelj

FESTIVAL ZA ANIMATORJE

5. april 2008 ob 9.30
Ljubljana - Rakovnik

ŽELIMLJE – duhovne vaje

14.–16. marec: za srednješolce

Informacije in prijave: Peter Pučnik

RAKOVNIK, romarske nedelje

30. marec in 27. april (nedelji): Pobožnost zadnje nedelje v mesecu. Ob 15.00 sveta maša in molitve po namenu vseh, ki se z zaupanjem zatekajo k rakovniški Mariji Pomočnici – še posebej za naše družine. Vabljeni častilci Marije Pomočnice in sv. Janeza Boska.

ŽELIMLJE – ulična košarka

12. april (sobota) – ulična košarka za ministrante

Informacije in prijave: Boštjan Jamnik

DUHOVNE VAJE ZA MOLIVCE

Duhovne vaje – v letu družine – za molivce za duhovne poklice in druge, ki jim je blizu duhovnost sv. Janeza Boska in njegove matere Marjete.

KUREŠČEK, 10.–12. julij.

VERŽEJ, 17.–19. julij.

Za obe skupini velja: začetek v četrtek zvečer ob 18.00 uri s sveto mašo in sklep v soboto s kosilom.

Informacije in prijave: Ivan Turk

Objavljen je razpis za festival

Preveri na: www.ritemduha.net in se prijavi!

BLED - Marijin dom

28.–30. 03. 2008 Duhovne vaje za dijake, študente, mlade v poklicih: »Ljubiti kot On«.

S seboj prineseš: Sveto pismo, pisalo in zvezek, inštrument, ki ga igraš, copate, rjuhe ali spalno vrečo, brisače in stvari za osebno higieno. Vikend programi se pričnejo v petek ob 18h in zaključijo v nedeljo s kosilom.

19. 4. 2008 ob 20.00 Predavanje Dr. Julke Nežič za starše o pomenu botrstva.

Prijave in podrobnosti:

Sestre HMP | Marijin dom

Partizanska c. 6 | 4260 Bled

tel: 04 574 10 75 | www.hmp.si

s. Mira Peče, s. Metka Kastelic

28.–30. 03. 2008 Spoznavno-načrtovalni vikend V. I. D. E. S. prostovoljcev:

- Predstavitev in skupno načrtovanje projekta Angola 2009

- Mednarodno prostovoljstvo V. I. D. E. S.

- Mladi in skupno dobro, dediščina, ki jo je potrebno rešiti

Obvezne predhodne prijave s. Mateji Tomšič ali s. Metki Kastelic

vides.slovenija@gmail.com ali 031 443 771

19. mednarodne salezijanske igre
Mladinski festival športa, kulture in vere
Ljubljana, Slovenija, 26. 4.–1. 5. 2008

Mali in veliki nogomet, košarka, odbojka, namizni tenis. Tekmujejo mladi iz več evropskih držav (pričakujemo nad 1000 udeležencev). Zelo vabimo prostovoljce za sodelovanje.

Informacije in prijave: www.pgsi2008.si/sl

INFO

Jure BABNIK | Rakovniška 6 | 1000 Ljubljana | 01/42.71.342 | 041/856.452 | jure.babnik@salve.si

Boštjan JAMNIK | Glavni trg 15 | 8290 Sevnica | 031/486.554 | bostjan.jamnik@rkc.si

s. Metka KASTELIC | Partizanska 6 a | 4260 Bled | 04/57.41.075 | 031/443.771 | smetka@volja.net | www.hmp.si

Marko KOŠNIK | Rakovniška 6 | 1000 Ljubljana | 01/42.73.039 | 051/337.556 | marko.kosnik@salve.si

Metod OGOREVC | Rakovniška 6 | 1000 Ljubljana | 041/742.559 | metod@salve.si

s. Mira PEČE | Partizanska 6 a | 4260 Bled | 04/57.41.075 | 031/751.851 | mira.pece@volja.net | www.hmp.si

Peter PUČNIK | Želimplje 46 | 1291 Škofljica | 01/47.02.123 | 040/530.315 | peter.pucnik@zelimplje.si

Ivan TURK | Trstenik 23 | 4204 Golnik | 04/27.79.715 | 031/358.018 | ivan.turk@salve.si

Sprehod s fanti v nebesa

Ernst Benz v študiji VIDENJE (Nova revija, Ljubljana, 2006, 778 strani) uvršča don Boska med najpomembnejše vidce. Pravi: "Pri don Bosku tvorijo sanje nepretrgano verigo in osvetljujejo vse njegovo življenjsko delo: njegovo poklicanost za duhovnika, poklicanost k njegovi posebni skrbi za mlade ..." (str. 132). Tudi tokrat si na kratko oglejmo ene njegovih sanj.

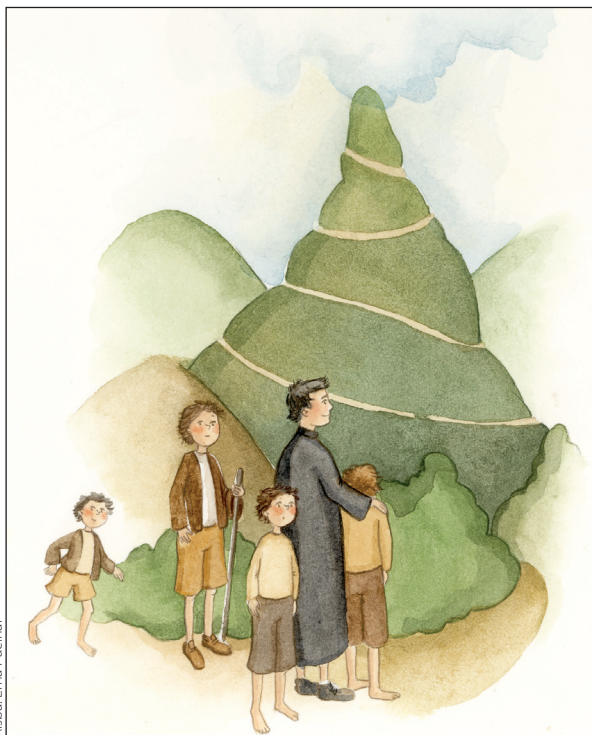
Don Bosko je za vsako ceno hotel vse fante pripeljati v nebesa; temu je podredil vse svoje prizadevanje. Vsem je dal jasno vedeti, da ima eno samo željo, to, da bi jih videl srečne na zemlji in v večnosti. Velikokrat je omenil, kako srečen bi bil, če bi deset tisoč fantov pripeljal v nebesa. Tako nas ne presenečajo sanje, v katerih je skušal fante pripeljati v nebesa.

Sanje je pripovedoval v treh nadaljevanjih v začetku aprila 1861. Bilo je nekako tako, kot pravi Jezus, da v nebesa vodi ozka in naporna pot. Lahko bi jo imenovali kar tek čez ovire. Te so se začele kmalu potem, ko so veselo krenili na pot.

Po prijetni hoji se naenkrat znajdejo pred jezerom, polnim krvi. Otožni so obstali. Pisalo je namreč: "Per sanguinem – skozi kri!" Za mučeništvo se niso čutili sposobne, zato so jezero obšli in nadaljevali pot. Kmalu se je pojavilo drugo jezero, pred katerim je pisalo: "Per aquam – skozi vodo!" Niso se čutili toliko svete, da bi upali čez vodo, zato so tudi to jezero obšli. In že so bili pri tretjem jezeru z napisom: "Per ignem – skozi ogenj!" To je ogenj ljubezni; prešli so ga hitro in z veseljem.

Ovir pa ni hotelo biti konca. Znašli so se pred jezerom, polnim zveri. Ker se niso imeli za dovolj trdne, da bi se spopadli s hudim duhom, so tudi to jezero obšli. Vendar so se na poti pojavile številne nove ovire, ki so pomenile razne oblike zatajevanja. Uspelo se jim je prebiti do dveh skal; nad visokim prepadom je vodila le brv brez ograje. Ker so mislili, da je na drugi strani že raj, so se opogumili in prešli to oviro.

Znašli pa so se pred goro s tisoč težavami. Z vrha se je že slišalo zmagoslavno petje. Don Bosko se je v zanosu napotil naprej, da bi čim prej prišel na vrh. Malo pod vrhom se je ozrl, da bi videl svoje fante, toda glej, z njim jih je bila le peščica, drugi so ostali raztreseni po vsem pobočju in se ukvarjali s svojimi majhnimi stvarmi. Don Bosko je klical in

Risba: Erna Pucihar

vabil, pa ni nič zaleglo. Zato se je obrnil in se spustil k njim. "Nikakor nisem hotel iti v nebesa z le nekaj fanti, zato sem se odločil, da bom šel iskat uporneže. Vse, ki sem jih srečal na poti navzdol, sem priganjal navzgor. Ene sem opomnil, druge sem ljubeznivo pokaral, tretje pa kar pošteno oštel: 'Za božjo voljo, pojdite tja gor, ne ustavljajte se pri teh ničevostih.'

Fantom je z bolečino povedal, da je bilo le malo pripravljenih priti v raj. Zato jih je spodbujal, naj si bolj goreče prizadevajo za sveto življenje, da ne zgrešijo končnega cilja.

Katekizem na prvo vprašanje "Čemu smo na svetu?" kratko in jasno odgovarja: "Na svetu smo zato, da bi živeli po Božji volji in se zveličali." Živeti nekaj let, pa naj bodo še tako lepa in prijetna, pa zapraviti Boga in večnost, je največja nesreča, ki lahko doleti človeka. Jezusova beseda zveni kot resno svarilo: "Kajti kaj koristi človeku, če si ves svet pridobi, svoje življenje pa zapravi? Ali kaj bo dal človek v zameno za svoje življenje" (Mt 16,26)?

Sv. Janez Bosko je na smrtni postelji naročil svojim najožjim, naj povedo fantom: "Vse vas pričakujem v nebesih!" Odpravimo se na ta čudoviti življenjski sprehod, ki ima za cilj osvojitve najveličastnejše razgledne točke – nebesa.

Priredil Tone Ciglar (po knjigi *Sanjska videnja*, Ljubljana 2006, str. 64–67).

CENTER ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE DON BOSKO

Ker je pri nas v Črni gori zaposlenost zelo nizka predvsem med mladimi, kar je posledica tudi nizke izobrazbe, smo salezijanci v Podgorici začeli razmišljati, kako bi mladim pomagali na tem področju. Najprej smo preuredili župnijske prostore in tako pridobili nekaj novih učilnic in laboratorijev. Kmalu zatem je začela delovati poklicna šola za elektroinštalaterje in poslovne tajnike. Glede na to, da program ni bil priznan s strani ministrstva za šolstvo, smo sedaj vse sile usmerili v krajše tečaje. V našem centru tako nudimo tečaje angleščine, nemščine, italijanščine,

španščine, računalništva ter kuhanja. Ti programi so priznani s strani šolskega ministrstva, zanje pa izdajamo diplome po CEF standardu. S številom udeležencev smo zadovoljni, predvsem pa smo zadovoljni s kvaliteto pouka, saj imamo odlične pogoje dela in zelo dobre učitelje. Glede na to, da smo postali prepoznavni v krogih neformalnega izobraževanja, pa si sedaj predvsem prizadevamo, da bi bolje sodelovali z Zavodom za zaposlovanje in njemu podobnimi institucijami, da bi lahko naredili še več dobrega za vključenost mladih na trg dela.

